

Univerzita Pardubice
Fakulta ekonomicko-správní

Postavení České spořitelny na bankovním trhu ČR

Jitka Zavřelová

Bakalářská práce

2011

Univerzita Pardubice
Fakulta ekonomicko-správní
Akademický rok: 2010/2011

ZADÁNÍ BAKALÁŘSKÉ PRÁCE
(PROJEKTU, UMĚLECKÉHO DÍLA, UMĚLECKÉHO VÝKONU)

Jméno a příjmení: **Jitka ZAVŘELOVÁ**
Osobní číslo: **E08085**
Studijní program: **B6202 Hospodářská politika a správa**
Studijní obor: **Veřejná ekonomika a správa**
Název tématu: **Postavení České spořitelny na bankovním trhu ČR**
Zadávající katedra: **Ústav matematiky**

Z á s a d y p r o v y p r a c o v á n í :

Cílem bakalářské práce je provést analýzu postavení České spořitelny na bankovním trhu ČR spolu s porovnáním s vybranou komerční bankou.

Bakalářská práce bude obsahovat:

- vymezení základních pojmů
- historie a organizační struktura ČS
- postavení ČS na českém bankovním trhu
- komparace ČS s vybranou bankou

Rozsah grafických prací: -
Rozsah pracovní zprávy: cca 30 stran
Forma zpracování bakalářské práce: tištěná/elektronická

Seznam odborné literatury:

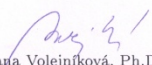
POLIDAR, Vojtěch - MENDEL, Martin. Management bank a bankovních obchodů. Praha : Ekopress, 1999, 450 s, ISBN 80-86119-11-4.
REVENDA, Zbyněk. Peněžní ekonomie a bankovníctví. Praha : Management Press, 2005, 627 s. ISBN 80-7261-132-1.
SŮVOVÁ, Helena a kol. Specializované bankovníctví. Praha: Bankovní institut, 1997, 398 s. ISBN 80-902243-2-6.
ŠENKÝŘOVÁ, Bohuslava. Bankovníctví I. Prah : Grada, 1997, 262 s. ISBN 80-7169-464-9.
ŠENKÝŘOVÁ, Bohuslava. Bankovníctví II. Praha: Grada, 1998, 300s. ISBN 80-7169-663-3.
Zákon č. 21/1992 Sb. O bankách.

Vedoucí bakalářské práce: **Mgr. Pavla Jindrová**
Ústav matematiky

Datum zadání bakalářské práce: **30. června 2010**
Termín odevzdání bakalářské práce: **6. května 2011**

doc. Ing. Renáta Myšková, Ph.D.
děkanka

L.S.

doc. Ing. Jolana Volejníková, Ph.D.
vedoucí ústavu

V Pardubicích dne 5. srpna 2010

Prohlašuji:

Tuto práci jsem vypracovala samostatně. Veškeré literární prameny a informace, které jsem v práci využila, jsou uvedeny v seznamu použité literatury.

Byla jsem seznámena s tím, že se na moji práci vztahují práva a povinnosti vyplývající ze zákona č. 121/2000 Sb., autorský zákon, zejména se skutečností, že Univerzita Pardubice má právo na uzavření licenční smlouvy o užití této práce jako školního díla podle § 60 odst. 1 autorského zákona, a s tím, že pokud dojde k užití této práce mnou, nebo bude poskytnuta licence o užití jinému subjektu, je Univerzita Pardubice oprávněna ode mne požadovat přiměřený příspěvek na úhradu nákladů, které na vytvoření díla vynaložila, a to podle okolností až do jejich skutečné výše.

Souhlasím s prezenčním zpřístupněním své práce v Univerzitní knihovně.

V Dolním Újezdě dne 20. 4. 2011

Jitka Zavřelová

Velmi bych tímto chtěla poděkovat vedoucí mé práce, paní Mgr. Pavle Jindrové z ústavu matematiky, za podněty a spolupráci při tvorbě této práce a dohledu nad ní, jak po stránce obsahové, tak i formální.

Dále děkuji paní Kláře Pačesové, mluvčí České spořitelny a.s., která mi vyšla maximálně vstříc při mé žádosti o poskytnutí tištěných dokumentů ČS.

V neposlední řadě děkuji celé své blízké i široké rodině za každodenní podporou při celém mém studiu.

Anotace

Bakalářská práce popisuje Českou spořitelnu, a.s. a její postavení na bankovním trhu, včetně obecného popisu finančního trhu a bankovního sektoru a banky, jako finanční instituce. Dále je zde zpracována historie České spořitelny, její postavení v rámci tzv. velkých bank a komparace s Komerční bankou, a.s.

Klíčová slova:

Finanční trh, bankovní sektor, velké banky, Česká spořitelna, a.s., historie ČS, Komerční banka, a.s.

Title

The Position of the Česká spořitelna at the Bank Market in the Czech Republic.

Abstract

Bachelor thesis describes ČESKA SPOŘITELNA Co. and its position at the bank market including the general description of the financial market and the bank sector and the bank as a financial institution. There is also adapted history of the Česká spořitelna its position in the frame of "big" banks and its comparison with Komerční banka Co.

Keywords:

The financial market, the bank sector, the "big" banks, Česká spořitelna Co., the history of the Česká spořitelna Co., Komerční banka Co.

OBSAH

1 Úvod	8
2 Vymezení základních pojmů	10
2.1 Finanční trh a bankovní sektor jako jeho součást	10
2.2 Struktura finančního trhu v ČR	12
2.3 Bankovní sektor v ČR	13
2.4 Banka a její definice	15
2.5 Členění bank do skupin	16
3 Historie a organizační struktura ČS	18
3.1 Historie České spořitelny do roku 1989	18
3.2 ČS a její vývoj po roce 1989	21
3.3 Změna akcionářů po roce 1999	23
3.4 ČS dnes	28
3.5 Organizační struktura ČS	32
4 Analýza postavení ČS na českém bankovním trhu	34
4.1 ČS a její podíl na bankovním trhu	34
4.2 ČS jako velká banka	36
4.3 ČS a její postavení v rámci velkých bank	37
5 Komparace ČS s vybranou bankou	40
5.1 Komparace vybraných ekonomických ukazatelů	41
5.2 Komparace poměrových ukazatelů ROA a ROE.	43
5.3 Komparace ukazatelů obchodní činnosti	48
6 Závěr	50
Seznam použité literatury a zdrojů	53
Seznam obrázků a tabulek	57
Přílohy	59

1 Úvod

S finančními institucemi se ve svém životě setká každý. Dnes, v době počítačů, internetu, mobilních telefonů a dalších technických vymožeností si lze jen těžko představit život bez účtu v bance. V podstatě každý člověk využívá finančních institucí a jejich nabídku služeb, vedení účtu, používání platební karty, možnost kontroly a zadávání příkazů on-line a podobně. Sortiment těchto služeb je stále širší a nabízí zákazníkům čím dál tím vyšší komfort.

Tématem této bakalářské práce je popis České spořitelny, a.s. (ČS). Ta již není pouze bankou, ale spolu se svými dceřinými společnostmi tvoří významnou finanční skupinu na českém finančním trhu a svým zákazníkům nabízí široký sortiment služeb. Kromě tradičních bankovních služeb tak například nabízí stavební spoření, penzijní připojištění, služby spojené s obchody s cennými papíry, autoleasing, realitní služby, investice do nemovitostí, investiční poradenství a podobně.

Tato práce je rozdělena do několika částí. V teoretické části, je nejdříve představen finanční trh, jeho členění, složení a struktura a také je zde představen bankovní sektor, který je jeho součástí. Je zde popsáno členění bank, jejich seznam k 31. 12. 2009 a definice banky dle zákona č. 21/1992 Sb. o bankách.

V další samostatné části se práce zabývá vznikem a vývojem České spořitelny v průběhu její více jak 185 let trvající existence, bouřlivým vývojem po roce 1989, popisem procesu privatizace, vývoje struktury akcionářů v letech 1999 až 2009, její současnou organizační strukturou a popisem činností, které ČS vykonává na finančním trhu.

Čtvrtá kapitola je věnována posouzení postavení České spořitelny na bankovním trhu a také jejímu postavení v rámci tzv. velkých bank, kterými kromě ČS jsou Československá obchodní banka, a.s. (ČSOB), Komerční banka, a.s. (KB) a UniCredit Bank Czech Republic, a.s. Posouzení postavení na bankovním trhu České republiky bylo pojato, jako vyjádření podílu České spořitelny na vybraných ukazatelích. Při posouzení jejího postavení v rámci velkých bank, je nejprve znázorněno postavení velkých bank v bankovním sektoru, jednotlivé banky jsou představeny a poté je opět provedeno porovnání vyjádřením podílu jednotlivých bank na vybraných ukazatelích.

V páté kapitole je provedena komparace vývoje vybraných ekonomických a hospodářských ukazatelů České spořitelny a Komerční banky v letech 2001 až 2009. Komparace je provedena ve třech částech - v základních ekonomických ukazatelích, v poměrových ukazatelích ROAA a ROAE a v ukazatelích obchodní činnosti.

V závěru práce je provedeno stručné shrnutí získaných poznatků a zhodnocení dat, která byla pro komparaci vybrána.

Cílem práce je provést porovnání vybraných výsledků České spořitelny s výsledky celého českého bankovního trhu a s výsledky vybraných bank a analyzovat postavení České spořitelny na českém bankovním trhu.

2 Vymezení základních pojmů

V této kapitole bude popsáno složení a struktura bankovního sektoru, včetně popisu finančního trhu, jehož je bankovní sektor součástí. Dále je zde uvedena definice banky dle zákona č. 21/1992 Sb. a metodika České národní banky pro členění bank do skupin.

2.1 Finanční trh a bankovní sektor jako jeho součást

Bankovní sektor je jedním ze segmentů celého finančního trhu. Finanční trh lze obecně chápat jako prostor či systém v ekonomice, kde se setkávají přebytkové a deficitní jednotky a kde dochází k přemísťování zdrojů, tedy peněz a kapitálu, mezi nimi. Jako tyto jednotky lze chápat jednotlivé domácnosti, firmy a stát (státní správa i samospráva), popř. cizozemce.¹

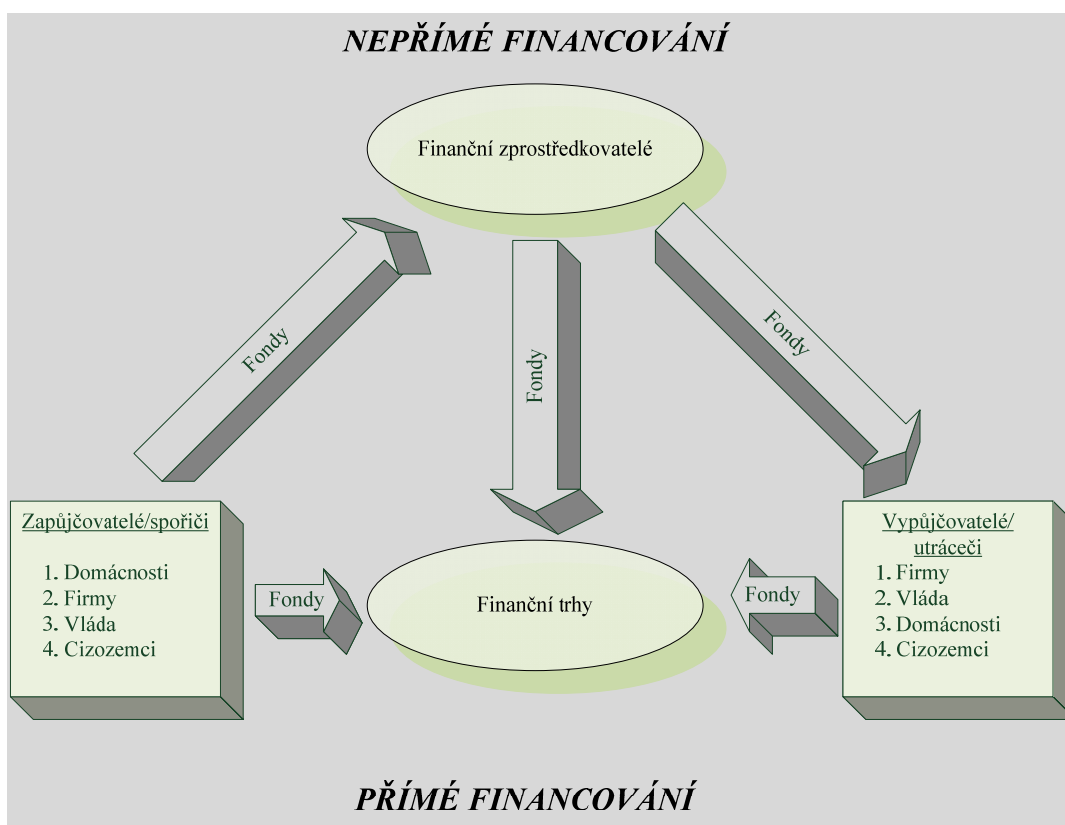
Revenda (2005) finanční trh vymezuje jako "systém institucí a instrumentů zabezpečujících pohyb peněz a kapitálu ve všech formách mezi různými ekonomickými subjekty na základě nabídky a poptávky."²

Hlavním posláním a důvodem existence finančního trhu je tedy zprostředkování pohybu peněz a kapitálu, který probíhá formou přímého, ale i nepřímého financování, jak je znázorněno na obrázku č. 1. Při financování *přímém* dochází ke kontaktu, respektive k finančním transakcím přímo mezi jednotlivými ekonomickými jednotkami. Na *nepřímém* trhu vstupuje mezi jednotlivé účastníky finanční zprostředkovatel. Mezi hlavní finanční zprostředkovatele lze zařadit:

- depozitní instituce: **komerční banky**, stavební spořitelny, družstevní záložny;
- smluvně spořicí instituce: pojišťovny a penzijní fondy;
- investiční zprostředkovatele: finanční společnosti, podílové fondy, fondy peněžního trhu;
- ostatní finanční instituce: hypoteční banky, faktoringové společnosti, leasingové společnosti.³

¹ MEJSTRÍK, Michal; PEČENÁ, Magda; TEPLÝ, Petr. *Základní principy bankovníctví*. první vydání. [s.l.] : Karolinum, 2008. 267 s. ISBN 978-80-246-1500-4. s. 34.

² REVENDA, Zbyněk, et al. *Peněžní ekonomie a bankovníctví*. vydání 4. (doplňené). [s.l.] : Management Press, s.r.o., 2005. 627 s. ISBN 80-7261-132-1. s. 97.

Obrázek 1 - Přímé a nepřímé financování.

Zdroj: MEJSTRÍK, Michal; PEČENÁ, Magda; TEPLÝ, Petr. *Základní principy bankovníctví. 1. vydání.* [s. 1.] : Karolinum, 2008. 267 s. ISBN 978-80-246-1500-4. s. 34.

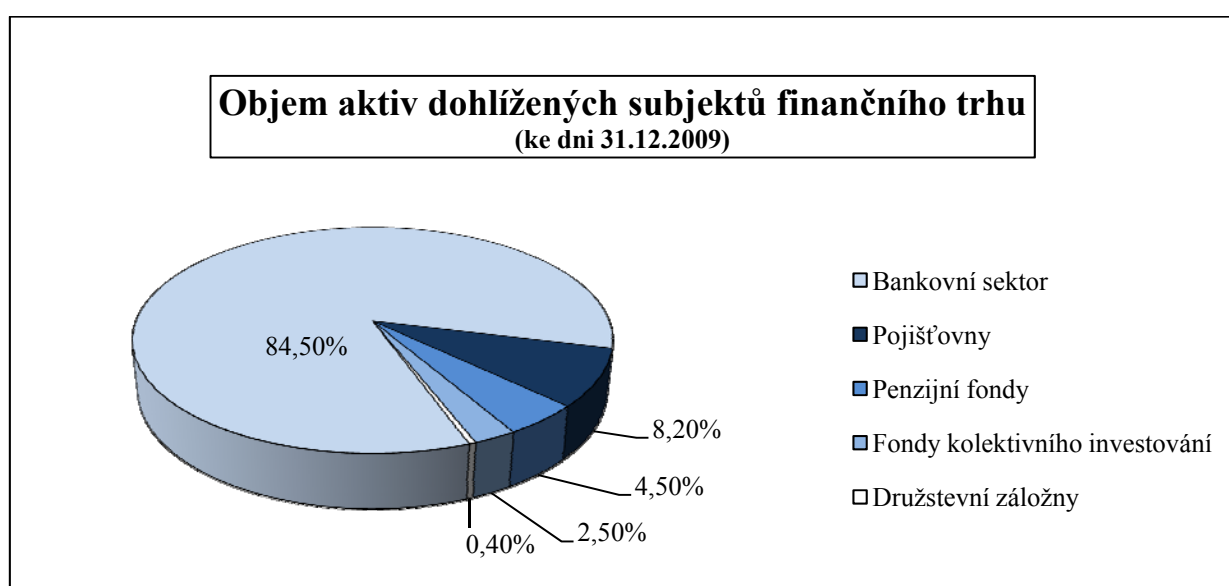
Jako integrovaný orgán dohledu nad finančním trhem působí v ČR již od 1. dubna 2006 Česká národní banka (ČNB), a to na základě zákona č. 57/2006 Sb. o změně zákonů v souvislosti se sjednocením dohledu nad finančním trhem. ČNB převzala agendu Komise pro cenné papíry (KCP), Úřadu státního dozoru v pojišťovnictví a penzijním připojištění Ministerstva financí (ÚDPP) a Úřadu pro dohled nad družstevními záložnami (ÚDDZ), jež k tomuto dni zanikly.⁴

³ MEJSTRÍK, Michal; PEČENÁ, Magda; TEPLÝ, Petr. *Základní principy bankovníctví.* první vydání. [s.1.] : Karolinum, 2008. 267 s. ISBN 978-80-246-1500-4. s. 38.

⁴ Zdroj: ČNB. *Zpráva o výkonu dohledu nad finančním trhem 2006.* [on-line]. [cit. 2010-10-25]. s.9.

2.2 Struktura finančního trhu v ČR

Finanční trh v ČR tvoří bankovní sektor, pojišťovny, penzijní fondy, fondy kolektivního investování a družstevní záložny. Dominuje mu sektor bankovní, který v roce 2009 se svojí bilanční sumou 4 092,9 mld. Kč⁵ představoval téměř 84,5% bilanční sumy celého finančního trhu. O zbývajících 15,5 % bilanční sumy se dělí pojišťovny (8,19 %), penzijní fondy (4,50 %), fondy kolektivního investování (2,50 %) a družstevní záložny (0,40 %). Grafické znázornění rozdělení finančního trhu je na obrázku č. 2.

Obrázek 2 - Objem aktiv dohlížených subjektů finančního trhu.

Zdroj: ČNB. *Výroční zpráva 2009*. [on-line]. [cit. 2010-09-20]. s. 24. Zpracování vlastní.

Převaha bankovního sektoru je dána vývojem československé ekonomiky ve druhé polovině dvacátého století, kdy v tehdejší Československé socialistické republice existoval v podstatě pouze jeden typ finanční instituce - banky, resp. spořitelny, ve kterých byly uloženy veškeré úspory obyvatelstva.⁶

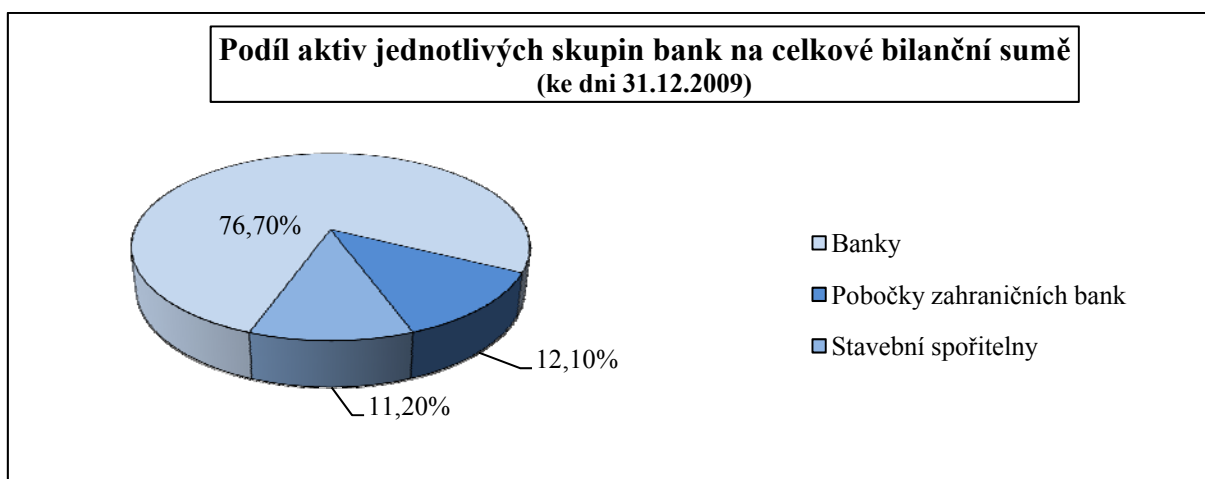
⁵ Zdroj: ČNB. *Výroční zpráva 2009*. [on-line]. [cit. 2009-09-20]. s.25.

⁶ MEJSTRÍK, Michal; PEČENÁ, Magda; TEPLÝ, Petr. *Základní principy bankovníctví*. první vydání. [s.l.] : Karolinum, 2008. 267 s. ISBN 978-80-246-1500-4. s. 48.

2.3 Bankovní sektor v ČR

Bankovní systém v ČR je založen na principu tzv. "dvoustupňového univerzálního bankovníctví". Tyto dva stupně představuje na jedné straně *centrální banka*, která plní makroekonomické cíle, na straně druhé to jsou *komerční banky* s jejich mikroekonomickou funkcí. Princip univerzálnosti bank je zajištěn možností poskytovat současně klasické produkty *komerčního bankovníctví*, jako je přijímání vkladů, poskytování vkladů a zprostředkování platebního styku, tak i produkty *investičního bankovníctví*, kterými jsou zejména emisní obchody, obchody s cennými papíry, depozitní obchody, majetková správa aktiv, fúze a akvizice.⁷

K 31. 12. 2009 tvořilo bankovní sektor 39 bank, kterým udělila ČNB licenci. Seznam bank je uveden v tabulce č. 1. Tyto bankovní subjekty tvořilo 16 bank, 5 stavebních spořitelen a 18 poboček zahraničních bank.⁸ Pokud porovnáme podíl bilančních sum jednotlivých skupin bank na celkové bilanční sumě bankovního sektoru, jsou největší a v podstatě dominantní skupinou banky (76,7%), následují pobočky zahraničních bank (12,1%) a stavební spořitelny (11,2%), viz obrázek č. 3.

Obrázek 3 - Podíl aktiv jednotlivých skupin bank na celkové bilanční sumě.

Zdroj: ČNB. *Zpráva o výkonu dohledu nad finančním trhem 2009*. [on-line]. [cit. 2010-10-18]. s. 67.
Zpracování vlastní.

⁷ REVENDA, Zbyněk, et al. *Peněžní ekonomie a bankovníctví*. vydání 4. (doplňené). [s.l.] : Management Press, s.r.o., 2005. 627 s. ISBN 80-7261-132-1. s. 122

⁸ Zdroj: ČNB. *Zpráva o výkonu dohledu nad finančním trhem 2009*. [on-line]. [cit. 2010-10-18]. s.67.

Tabulka 1 - Seznam bank k 31. 12. 2009

Název instituce nebo označení osoby	Datum od:
ABN AMRO Bank N.V.	2.6.1992
AXA Bank Europe, organizační složka	29.5.2009
Banco Popolare Česká republika, a.s.	6.1.1993
Bank of Tokyo-Mitsubishi UFJ (Holland) N.V. Prague Branch, organizační složka	19.1.2006
BRE Bank S.A., organizační složka podniku	18.7.2007
CALYON S.A., organizační složka	5.8.2005
Citibank Europe plc, organizační složka	10.9.2007
COMMERZBANK Aktiengesellschaft, pobočka Praha	23.11.1992
Česká exportní banka, a.s.	1.3.1995
Česká spořitelna, a.s.	30.12.1991
Českomoravská stavební spořitelna, a.s.	27.8.1993
Českomoravská záruční a rozvojová banka, a.s.	28.1.1992
Československá obchodní banka, a. s.	21.12.1964
Deutsche Bank Aktiengesellschaft Filiale Prag, organizační složka	20.10.1993
Evropsko-ruská banka, a.s.	15.7.2008
Fortis Bank SA/NV, pobočka Česká republika	26.5.2005
GE Money Bank, a.s.	9.6.1998
HSBC Bank plc - pobočka Praha	13.6.1996
Hypoteční banka, a.s.	10.1.1991
ING Bank N.V.	17.12.1992
J & T BANKA, a.s.	13.10.1992
Komerční banka, a.s.	5.3.1992
LBBW Bank CZ a.s.	23.1.1991
Modrá pyramida stavební spořitelna, a.s.	9.12.1993
Oberbank AG pobočka Česká republika	1.11.2003
Poštová banka, a.s., pobočka Česká republika	18.9.2009
PPF banka a.s.	31.12.1992
PRIVAT BANK AG der Raiffeisenlandesbank Oberösterreich, pobočka Česká republika	3.8.2004
Raiffeisen stavební spořitelna a.s.	4.9.1993
Raiffeisenbank a.s.	25.6.1993
Raiffeisenbank im Stiftland eG pobočka Cheb, odštěpný závod	19.9.1993
Saxo Bank A/S, organizační složka	16.7.2009
Stavební spořitelna České spořitelny, a.s.	13.6.1994
UniCredit Bank Czech Republic, a.s.	1.1.1996
Volksbank CZ, a.s.	1.1.1997
Všeobecná úverová banka a.s., pobočka Praha; zkráceně: VUB, a.s., pobočka Praha	14.1.1993
Waldviertler Sparkasse von 1842 AG	21.4.1994
Wüstenrot - stavební spořitelna a.s.	28.9.1992
Wüstenrot hypoteční banka a.s.	23.12.2002

Zdroj: ČNB. *Základní seznamy subjektů podle typu subjektu k datu 31. 12. 2009.* [on-line]. [cit. 2010-09-25].

2.4 Banka a její definice

Obecně jsou banky ve své podstatě podniky, resp. podnikatelské subjekty, které patří k nejvýznamnějším finančním zprostředkovatelům.⁹

V ČR definuje banku zákon č. 21/1992 Sb. o bankách. Bankou je podle § 1 odst. 1 tohoto zákona právnická osoba se sídlem v České republice, která je založena jako akciová společnost (ve znění obchodního zákoníku) a která:

- a) přijímá vklady od veřejnosti;
- b) poskytuje úvěry;

a která k výkonu této činnosti má bankovní licenci dle § 4 tohoto zákona. Banka může vykonávat i další činnosti uvedené v odst. 3 výše uvedeného zákona, ale musí je mít v udělené licenci povoleny.¹⁰

Kromě těchto licencovaných bank mohou na českém bankovním trhu v rámci EU působit subjekty, které mohou využívat svobody volného pohybu služeb na základě jednotné licence, tzv. *evropského pasu*. Tyto subjekty nejsou dozorovány Českou národní bankou a nemají vůči ní reportovací povinnost. V roce 2009 takto působilo 276 bank z členských zemí EU, které tuto činnost oznámily ČNB.¹¹ Ministerstvo financí ve Zprávě a vývoji finančního trhu v roce 2009¹² předpokládá, že jejich činnost je spíše menšího rozsahu či je úzce specializovaná.

⁹ REVENDA, Zbyněk, et al. *Peněžní ekonomie a bankovníctví*. vydání 4. (doplněné). [s.l.] : Management Press, s.r.o., 2005. 627 s. ISBN 80-7261-132-1. s. 117

¹⁰ Zdroj: ČNB. Zákon č. 21/1992 Sb. o bankách. [on-line]. [cit. 2010-09-25].

¹¹ Zdroj: ČNB. *Zpráva o výkonu dohledu nad finančním trhem 2009*. [on-line]. [cit. 2010-10-18]. s. 67.

¹² Zdroj: Ministerstvo financí. *Zpráva o vývoji finančního trhu v roce 2009*. [on-line]. [cit. 2010-09-20]. s.9.

2.5 Členění bank do skupin

ČNB rozděluje banky do skupin. Toto třídění se řídí metodikou ČNB¹³ a je provedeno v závislosti na velikosti bilanční sumy a s ohledem na organizační a specializační aspekty. Rozdělení do skupin je revidováno vždy na začátku roku.

Jednotlivé skupiny jsou členěny takto:

- A. *Velké banky*, jejichž bilanční suma je vyšší než 200 mld. Kč
- B. *Střední banky* s bilanční sumou 50 až 200 mld. Kč
- C. *Malé banky* s bilanční sumou pod 50 mld. Kč
- D. *Pobočky zahraničních bank*
- E. *Stavební spořitelny*

Rozdělení jednotlivých bank do skupin je uvedeno v tabulce č. 2.

¹³ Zdroj: ČNB. *Metodika*. [on-line]. [cit. 2010-09-25].

Tabulka 2 - Rozdělení bank do skupin dle metodiky ČNB

I. Velké banky
1. Česká spořitelna, a. s.
2. Československá obchodní banka, a. s.
3. Komerční banka, a. s.
4. UniCredit Bank Czech Republic, a. s.
II. Střední banky
1. Českomoravská záruční a rozvojová banka, a. s.
2. GE Money Bank, a. s.
3. Hypoteční banka, a. s.
4. Raiffeisenbank a. s.
III. Malé banky
1. Banco Popolare Česká republika, a. s.
2. Česká exportní banka, a. s.
3. Evropsko-ruská banka, a. s.
4. J&T BANKA, a. s.
5. LBBW Bank CZ a. s.
6. PPF banka a. s.
7. Volksbank CZ, a. s.
8. Wüstenrot hypoteční banka a. s.
IV. Pobočky zahraničních bank
1. ABN AMRO Bank N. V.
2. AXA Bank Europe, organizační složka
3. Bank of Tokyo-Mitsubishi UFJ (Holland) N. V. Prague Branch, organizační složka
4. BRE Bank S. A., organizační složka podniku
5. CALYON S. A., organizační složka
6. Citibank Europe plc, organizační složka
7. COMMERZBANK Aktiengesellschaft, pobočka Praha
8. Deutsche Bank Aktiengesellschaft Filiale Prag, organizační složka
9. Fortis Bank SA/NV, pobočka Česká republika
10. HSBC Bank plc - pobočka Praha
11. ING Bank N. V.
12. Oberbank AG pobočka Česká republika
13. Poštová banka, a. s., pobočka Česká republika
14. PRIVAT BANK AG der Raiffeisenlandesbank Oberösterreich, pobočka Česká republika
15. Raiffeisenbank im Stiftland eG pobočka Cheb, odštěpný závod
16. Saxo Bank A/S, organizační složka
17. Všeobecná úverová banka a. s., pobočka Praha (zkráceně VUB, a. s., pobočka Praha)
18. Waldviertler Sparkasse von 1842 AG
V. Stavební spořitelny
1. Českomoravská stavební spořitelna, a. s.
2. Modrá pyramida stavební spořitelna, a. s.
3. Raiffeisen stavební spořitelna a. s.
4. Stavební spořitelna České spořitelny, a. s.
5. Wüstenrot - stavební spořitelna a. s.

Zdroj: ČNB. *Zpráva o výkonu dohledu nad finančním trhem v roce 2009*. [on-line]. [cit. 2010-10-18]. s. 123.

3 Historie a organizační struktura ČS

3.1 Historie České spořitelny do roku 1989

Historie spořitelnictví na území České republiky sahá až do doby rakouského mocnářství. Napomohla tomu nelehká sociální situace po roce 1811, kdy byla vláda rakouského mocnářství nucena vyhlásit státní bankrot. Již roku 1819 byla ve Vídni ustanovena první spořitelna na území rakouského mocnářství, která byla koncipována jako sociální instituce.

Jen o dva roky později vznikla první spořitelna v českých zemích a to Spořitelnice Smečenská, která však měla přesné teritoriální vymezení působnosti. Jednalo se o Clam-Martiničské panství smečenské a slánské a obyvatelé města Slané. Byla založena za účelem zisku a její činnost byla ukončena v roce 1883.¹⁴

Za rok vzniku České spořitelny je považován rok 1925. V metropoli Českého království se již v roce 1822 začalo uvažovat o založení spořitelny. Bylo nutno vytvořit základní fond. V tomto fondu začátkem roku 1825 bylo již 12 000 zlatých. 12. února 1825 byly schváleny stanovy "Schraňovací pokladnice pro hl. m. Prahu a Čechy". Tento název byl poté 19. března téhož roku na prvním setkání zakladatelů a podporovatelů změněn na Spořitelnu Českou. Ústav měl sloužit především chudším a středním vrstvám.¹⁵

Císař František I. v roce 1832 vydává příkaz na unifikaci spořitel s cílem zvýšit vliv státu na jejich zřízení a činnost. Proto byl 26. září 1844 vydán vídeňskou dvorní kanceláří dekret, který vešel do dějin peněžnictví jako "Rakouský spořitelní regulativ". Ten vycházel z již tehdy překonané myšlenky, že spořitelny jsou především sociální a charitativní instituce a potlačoval podnikatelskou politiku spořitel, přesto byl jeho přínos pro mocnářské spořitelnictví cenný, protože vymezil pevný právní rámec spořitel. Na začátku čtyřicátých let devatenáctého století působilo v Rakousku již 16 spořitel. V Čechách v té době byla jedinou spořitelnou Spořitelna Česká. Na Moravě zřídila své pobočky První rakouská spořitelna (Brno, Znojmo, Jihlava). Na počátku dvacátého století byla Spořitelna Česká

¹⁴ KLAPAL, Jaroslav, KOUBA, Ivan. *Ve znamení jistoty: Česká spořitelna - 170 let tradice*. 1. vyd. Praha - Pacov : NUGA, 1995. s. 9.

¹⁵ KLAPAL, Jaroslav, KOUBA, Ivan. *Ve znamení jistoty: Česká spořitelna - 170 let tradice*. 1. vyd. Praha - Pacov : NUGA, 1995. s. 11.

v Praze druhou největší spořitelnou v Rakousku-Uhersku, a to za První rakouskou spořitelnou ve Vídni. V roce 1901 byl ustaven Svaz českých spořitel, založen odborný spořitelní časopis a bylo jmenováno 18 svazových revizorů, v dnešní terminologii v podstatě nezávislých auditorů.¹⁶ Regulativ, vydaný císařem Františkem I. v roce 1844, platil až do roku 1920, kdy byl na našem území přijat nový, již československý, zákon.¹⁷

Novým zákonem, který ukončil platnost "Regulativu" byl zákon č. 302/1920 Sb. o spořitelnách. Mimo jiné zakotvil povinné členství všech spořitel v Svazu československých spořitel. Spořitelna Česká však zůstala spolu s První moravskou spořitelnou v Brně mimo dosah tohoto zákona. Právní úprava jim umožňovala původní spolkové uspořádání, byly však nuceny přizpůsobit provozování svých obchodů pokynům ministerstva vnitra.¹⁸

Po první světové válce, která v bankovním sektoru zapříčinila inflaci a naprosté znehodnocení oběživa, bylo nutné provést kroky ke stabilizaci české ekonomiky a celého národního hospodářství. Tohoto úkolu se ujal JUDr. Alois Rašín, který sám koncipoval text zmocňovacího zákona k provedení měnové odluky. Tento zákon byl schválen v roce 1919.

V únoru 1939 byly veškeré záložny připojeny k německým peněžním svazům, české ústavy si neudržely ani omezenou svébytnost. K 1. lednu 1943 byla Spořitelna Česká spolu se záložnami na Smíchově, v Karlíně, v Hostivaři a na Zbraslavi přičleněna k ústavu, který vznikl v roce 1941 nařízenou fúzí Městské spořitelny na Královských Vinohradech a Městskou spořitelnou Pražskou. Tím vznikla nová velká spořitelna, která působila pod názvem **Spořitelna Pražská**.¹⁹

Poválečná léta českého bankovníctví jsou spojena se snahou komunistické strany o jeho ovládnutí a se snahou o znárodnění bank. Vládnoucí komunistická strana předpokládala brzké vybudování komunismu, kde již nebudou ani peníze ani peněžní ústavy potřebné. Došlo k odlivu pracovníků i omezení druhů bankovních produktů. 28. července 1948 byl přijat zákon č. 181/1948 Sb. o organizaci peněžnictví, který významně posiloval vliv státu. Hlavním

¹⁶ KLAPAL, Jaroslav, KOUBA, Ivan. *Ve znamení jistoty: Česká spořitelna - 170 let tradice*. 1. vyd. Praha - Pacov : NUGA, 1995. s. 51.

¹⁷ KLAPAL, Jaroslav, KOUBA, Ivan. *Ve znamení jistoty : Česká spořitelna - 170 let tradice*. 1. vyd. Praha - Pacov : NUGA, 1995. s. 25,26.

¹⁸ KLAPAL, Jaroslav, KOUBA, Ivan. *Ve znamení jistoty: Česká spořitelna - 170 let tradice*. 1. vyd. Praha - Pacov : NUGA, 1995. s. 43.

¹⁹ KLAPAL, Jaroslav, KOUBA, Ivan. *Ve znamení jistoty: Česká spořitelna - 170 let tradice*. 1. vyd. Praha - Pacov : NUGA, 1995. s. 56-66.

úkolem bankovních institucí bylo především podporovat spořivost a tím vybírat maximum vkladů pro rozvoj plánovaného národního hospodářství. V roce 1953 byly pod záminkou rozvoje plánovaného hospodářství podřízeny státnímu dozoru poslední pozůstatky družstevního peněžnictví. 11. prosince 1952 byla ustavena nová peněžní a úvěrová soustava, kterou bez výjimky tvořily pouze státní peněžní ústavy. Postupně došlo k vytvoření pouze tří druhů peněžních ústavů, kterými byly:

- **Státní banka československá** - jako banka emisní a banka pro obchod s cizinou;
- **Investiční banka** - banka pro financování investic a poskytování dlouhodobých úvěrů;
- **soustava státních spořitelen** - tyto měly především sloužit pro ukládání úspor obyvatelstva a zároveň mohly v omezené míře poskytovat některé druhy půjček.

Spořitelny prošly různými organizačními úpravami a v roce 1967 došlo na základě zákona č. 72/1967 Sb. o Státní spořitelně ke "sloučení dosavadních státních spořitelen; jejichž majetek a závazky přecházejí na Státní spořitelnu". Vznikla tak **Státní spořitelna**, peněžní ústav s hospodářskou a právní subjektivitou se sídlem v Praze a s oblastním ředitelstvím pro Slovensko v Bratislavě.²⁰ Sloučením krajských správ s provozními jednotkami vznikly krajské pobočky Státní spořitelny.

V období pražského jara se navzdory očekávání spořitelna nestala samostatným subjektem. V důsledku federativního uspořádání do té doby Československé socialistické republiky vznikla na základě zákona 163/1968 Sb. **Česká státní spořitelna (ČSTSP)** s působností od 1. ledna 1969. Došlo také ke změně její organizační struktury, která byla tvořena generálním ředitelstvím v Praze a krajskými a okresními pobočkami, které zřizovaly místní pobočky, jednatelství a poštovní jednatelství. Až do změn, vyvolaných pádem komunismu, bylo hlavním úkolem ČSTSP sbírat maximální množství vkladů od obyvatel.

Normalizace, nastolená po potlačení pražského jara, znamenala absenci jakýchkoliv podnikatelských iniciativ. Česká státní spořitelna byla pověřena v rámci podpory porodnosti realizací některých opatření. Jednalo se zejména o zvýhodněné půjčky pro investiční bytovou výstavbu dotovanou státem a o novomanželské půjčky. V roce 1976 zavedla spořitelna sporožirové účty, které byly u obyvatelstva velmi oblíbené.

²⁰ Zdroj: Zákon 72/1967 Sb. o Státní spořitelně. [on-line]. [cit. 2011-03-26]. par. 5. odst. 1.

V roce 1981 proběhla ve spořitelně reorganizace, která však neovlivnila samu podstatu organizačního uspořádání a přinesla pouze formální změny. Krajské pobočky se přeměnily na oblastní závody. Generálnímu ředitelství přímo podléhaly závod výpočetní techniky a závod zvláštních provozů.²¹

3.2 ČS a její vývoj po roce 1989

Nová éra českého bankovníctví, a potažmo i do té doby České státní spořitelny (ČSTSP), nastala až po revolučních změnách v roce 1989, kdy byly vytvořeny podmínky pro transformaci celé československé ekonomiky.

V té době byla řídicím a koordinačním centrem ČSTSP centrála v Praze. Pod její působnost spadaly dva závody celopodnikového charakteru (závod výpočetní techniky a závod zvláštních provozů) a osm oblastních závodů na úrovni krajů, které odpovídaly za rozvoj činností na úrovni kraje a měly zajišťovat především expertní a poradenskou činnost pro okresní pobočky. Těchto osm oblastních závodů bylo v Praze, Kolíně, Českých Budějovicích, Plzni, Ústí nad Labem, Pardubicích, v Brně a v Ostravě. Velmi rozšířeným a oblíbeným produktem byly sporožirové účty (44% domácností). V roce 1990 banka zprovoznila první peněžní automaty, tehdy s maximálním výběrem hotovosti 1 000,- Kč. Banka také začala znovu po více jak dvaceti letech poskytovat úvěry právnickým osobám. Kromě toho začala také nabízet i komplexní služby (vedení účtu, platební styk, úvěry) pro sféru soukromých podnikatelů, poskytla bankovní služby pro malou privatizaci, z pověření státu vedla zvláštní účet výnosů z privatizace a na základě povolení Státní banky československé začala provádět devizové operace, včetně směnářenské činnosti. Bilanční suma k 31. 12. 1990 byla 196 772 mil. Kč. Určitě stojí za povšimnutí, že 92,41% pasiv tvořily vklady od obyvatelstva.²² V roce 1991 založila své dvě první dceřiné společnosti, a to Spořitelni investiční společnost, a.s. (SIS a.s.) a investiční privatizační fond Spořitelni privatizační a.s. (SP a.s.).

Česká státní spořitelna se stala prvním odstátněným peněžním ústavem v celé České a Slovenské Federativní Republice. Významný den pro ni je 31. prosinec 1991, kdy se

²¹ KLAPAL, Jaroslav, KOUBA, Ivan. *Ve znamení jistoty: Česká spořitelna - 170 let tradice*. 1. vyd. Praha - Pacov : NUGA, 1995. s. 69-71.

²² Zdroj: Česká státní spořitelna. *Výroční zpráva za rok 1990*.

transformovala na akciovou společnost **Česká spořitelna a.s.** Organizačně se změnila tak, že místo oblastních závodů začaly fungovat oblastní expozitury centrály. Při vzniku akciové společnosti byly podíly akcií rozděleny takto:

- 40 % majetku si ponechal stát prezentovaný Fondem národního majetku;
- 20 % majetku obdržela města a obce ČR;
- 3 % majetku tvořila rezerva pro případné restituce;
- 37 % zbývajících majetku bylo k dispozici v 1. vlně kupónové privatizace.

V témže roce Česká spořitelna a.s. získala plný statut devizové banky a převzala funkci banky komunální.²³

Celý proces přeměny na akciovou společnost byl ukončen v roce 1993, kdy skončila první vlna kupónové privatizace a kdy 3. června t. r. proběhla valná hromada akcionářů společnosti a ti se ujali svých akcionářských práv. Současně bylo završeno čtyřleté období transformace a restrukturalizace ČS na univerzální spořitelni banku. 1. 10. 1993 došlo k reorganizaci, při které oblastní expozitury nahradily regionální divize centrály. V tomto roce také ČS vstoupila na kapitálový trh a spolu s Komerční bankou byla jedním z prvních domácích peněžních ústavů, jejichž akcie byly kótovány na Burze cenných papírů v Praze.²⁴ V roce 1996, kdy měla ČS již 887 813 aktivních karet, které byly akceptovány na více jak 13 tisících obchodních místech, začala banka, jako první na českém trhu, nabízet také karty kreditní.²⁵ I nadále zůstávaly hlavní klientskou skupinou domácnosti. Vedle toho si spořitelna vybuodovala silnou pozici na trhu ve vztahu k městům a obcím. V roce 1998 pokrývala trh komunálních úvěrů ze dvou třetin. V lednu 1999 banka rozšířila své služby o vedení účtů a provádění plateb v eurech a v červnu t. r. zahájila provoz GSM Banking.²⁶ V roce 2000 začala poskytovat k běžnému účtu mezinárodní kartu Visa Electron, jako první banka v ČR zřídila funkci ombudsmana a s účinností od 1. srpna realizovala rozsáhlou organizační změnu struktury centrály, která byla vyvolána vstupem strategického partnera a měla vytvořit předpoklady pro začlenění do Erste Bank (viz oddíl 3.3). Kromě toho byla zrušena kategorie filiálka a zůstaly pobočky s cílem v co nejširší míře uplatnit alternativní formy obsluhy, jako například elektronické bankovníctví a terminály. Rok 2001 přinesl nové logo (viz příloha A),

²³ Komunální banka = obvykle banka s regionální působností, specializovaná na tamní klientelu, včetně operací pro lokální autority. Zdroj: BUDINSKÝ, Václav; GRULICH, Tomáš. *Slovník bankovníctví, pojišťovnictví a kapitálových trhů*.

²⁴ Zdroj: ČS. Výroční zpráva 1993.

²⁵ Zdroj: ČS. Výroční zpráva 2000. [on-line]. [cit. 20011-03-20]. str. 7.

²⁶ GSM Banking je bankovní aplikace uložená na SIM kartě, umožňující obsluhu účtů prostřednictvím mobilních telefonů. Zdroj: iDNES.cz. *Co obnáší GSM Banking*. [on-line]. [cit. 20011-03-25].

zahájení provozu Klientského centra v Prostějově a služby **Servis 24**, která umožňuje obsluhu účtů přes internet, popř. pomocí mobilních telefonů. V roce 2004 zvítězila banka ve výběrovém řízení na vedení účtu Evropské komise pro Českou republiku, nabídla klientům možnost platby kartou na internetu prostřednictvím nové služby **e-commerce 3D-Secure**, a také možnost zadávat jednorázové platební příkazy přes bankomaty ČS. V roce 2005 dosáhl počet klientů přímého bankovníctví 1 milionu. V roce 2006 vyhrála v tendru Státního fondu rozvoje bydlení na správu dotací fondu a na příštích více jak 20 let se stala poskytovatelem činností spojených s poskytováním dotací a zvýhodněných úvěrů bytovým družstvům. Česká spořitelna se stala iniciátorem vzniku specializovaného poradenského centra pro klienty ve finanční tísní. V roce 2008 spolu se Sdružením českých spotřebitelů a ve spolupráci s dalšími bankami tak byla otevřena **Poradna při finanční tísní**. Jedná se o obecně prospěšnou společnost poskytující bezplatné poradenství.²⁷ V roce 2008 se staly v pobočkové síti novinkou tzv. bezhotovostní pobočky, které se specializují na odborné poradenství, a také samoobslužné zóny v pobočkách, ve kterých mohou zákazníci provést některé bankovní transakce bez asistence zaměstnanců banky. Dále bylo umožněno klientům přijímat a platit v internetovém bankovníctví Servis 24 faktury.

3.3 Změna akcionářů po roce 1999

Dalším z řady důležitých roků pro ČS byl i rok 2000, kdy se majoritním vlastníkem akcií banky stala rakouská Erste Bank der österreichischen Sparkassen AG (Erste Bank). Celý proces privatizace, který byl zakončen prodejem akcií Fondu národního majetku ČR (dále FNM ČR) probíhal několik let v těchto krocích:

- 11/1997: vláda ČR schválila prodej majetkového podílu FNM ČR v České spořitelně strategickému partnerovi;
- 3/1998: FNM ČR jmenoval finančním poradcem pro privatizaci ČS banku Merrill Lynch International;
- 6/1998: do ČS kapitálově vstoupila Evropská banka pro obnovu a rozvoj s téměř 12% hlasovacích práv, což bylo výrazným signálem pro zahraniční investory;

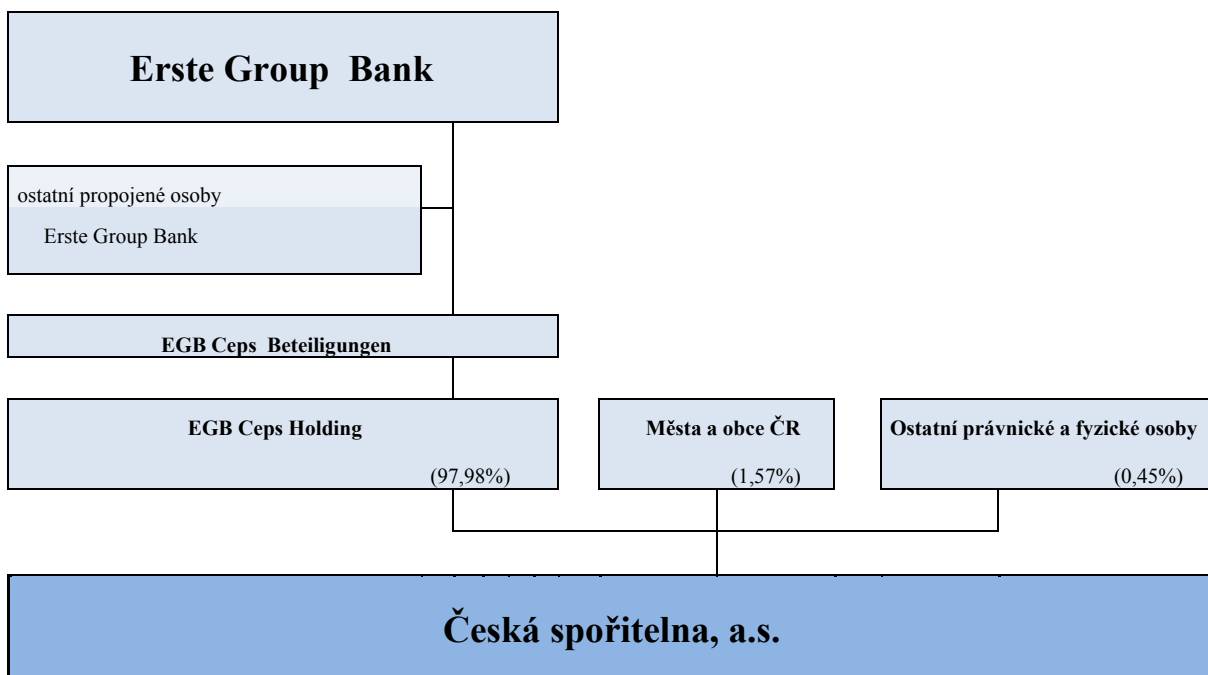
²⁷ Zdroj: Poradna při finanční tísní. *O nás*. [on-line]. [cit. 20011-04-09].

- 12/1998: ČS přijala podřízený dluh v objemu 5,5 mld. Kč a převedla, na základě usnesení vlády ČR ze dne 9. 12. 1998, část nebonitních pohledávek v objemu 10,4 mld. Kč na Konsolidační banku. Tyto kroky byly podniknuty s cílem stabilizovat finanční situaci spořitelny a zároveň vytvořit pro ni lepší předprivatizační pozici;
- 3/1999: mimořádná valná hromada, se souhlasem vlády ČR, schválila zvýšení základního jmění a současně došlo k významným změnám ve vedení České spořitelny. Toto nové vedení rozhodlo o změnách v podnikatelské strategii a o jednoznačné orientaci na **drobné bankovníctví**;
- 4/1999: vláda ČR zveřejnila ve Financial Times a Hospodářských novinách inzerát vyzývající investory k předložení indikace zájmu na odkoupení státního podílu v České spořitelně;
- 8/1999: byl úspěšně ukončen úpis nových akcií ve výši 7,6 mld. Kč. FNM ČR tak získal většinový podíl na hlasovacích právech i na základním jmění banky;
- 9/1999: společnost Merrill Lynch International doporučila české vládě udělit exkluzivitu pro jednání o koupi majetkového podílu Erste Bank der österreichischen Sparkassen AG;
- 10/1999: Erste Bank předložila předběžnou nabídku na koupi státního podílu ČS;
- 11/1999: vláda ČR rozhodla o převodu nebonitních aktiv spořitelny na Konsolidační banku v celkovém objemu 32,7 mld. Kč;
- 2/2000: vláda ČR rozhodla o prodeji majoritního balíku akcií Erste Bank (52,07%);
- 3/2000: vláda ČR a Erste Bank podepsaly smlouvu o prodeji akcií;
- 8/2000: faktické dovršení privatizace, kdy došlo k převzetí akcionářských práv od FNM ČR;
- 9/2000: začlenění Erste Bank (ČR) a.s. do České spořitelny.²⁸

K dalším podstatným změnám ve struktuře akcionářů došlo v letech 2002 a 2009. V roce 2002 Erste Bank zvýšila odkupem akcií od ostatních akcionářů svůj podíl z 52,15% na 93,1% a v roce 2009 došlo ke změně vlastnické struktury, která byla součástí technické optimalizace akcionářské struktury Erste Group Bank a byla řádně schválena Českou národní bankou. Jako akcionář již není uváděna Erste Bank der österreichischen Sparkassen AG, Graben 21, Vídeň, Rakousko, ale **EGB Ceps Holding GmbH**, Graben 21, Vídeň, Rakousko, která je

²⁸ Zdroj: ČS. *Výroční zpráva 1999*.
ČS. *Výroční zpráva 2000*. [on-line]. [cit. 20011-03-09].

100% dceřinou společností EGB Ceps Beteiligungen GmbH, která je 100% dceřinou společností Erste Group Bank AG (viz obrázek č. 4).²⁹

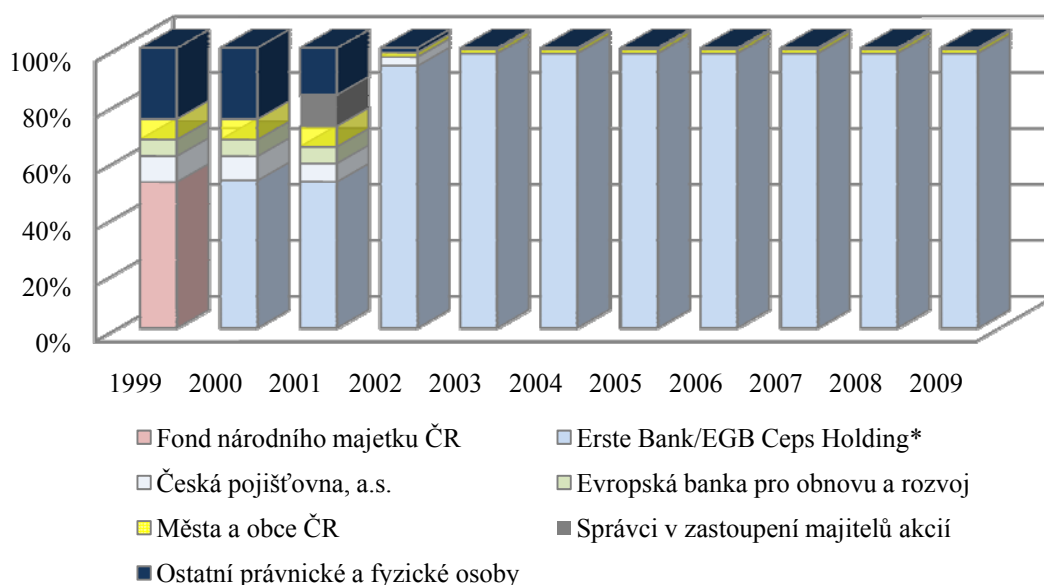
Obrázek 4 - Schéma akcionářů.

Zdroj: ČS. *Výroční zpráva 2009*. [on-line]. [cit. 20011-02-20]. Zpracování vlastní.

Přehled vývoje struktury akcionářů v letech 1999 až 2009 v rozlišení dle podílu na základním kapitálu i dle podílu na hlasovacích právech je uveden na obrázcích č. 5 a 6. Zde stojí za povšimnutí fakt, že města a obce, která na začátku tohoto období vlastnila více jak 7 % základního kapitálu, neměla a ani nyní nemají žádný podíl na hlasovacích právech.

²⁹Zdroj: ČS, *Výroční zpráva 2009*. [on-line]. [cit. 20011-02-20]. s. 46.

**Vývoj struktury akcionářů České spořitelny, a.s. v letech 1999-2009
- podíl na základním kapitálu (stav k 31.12)**

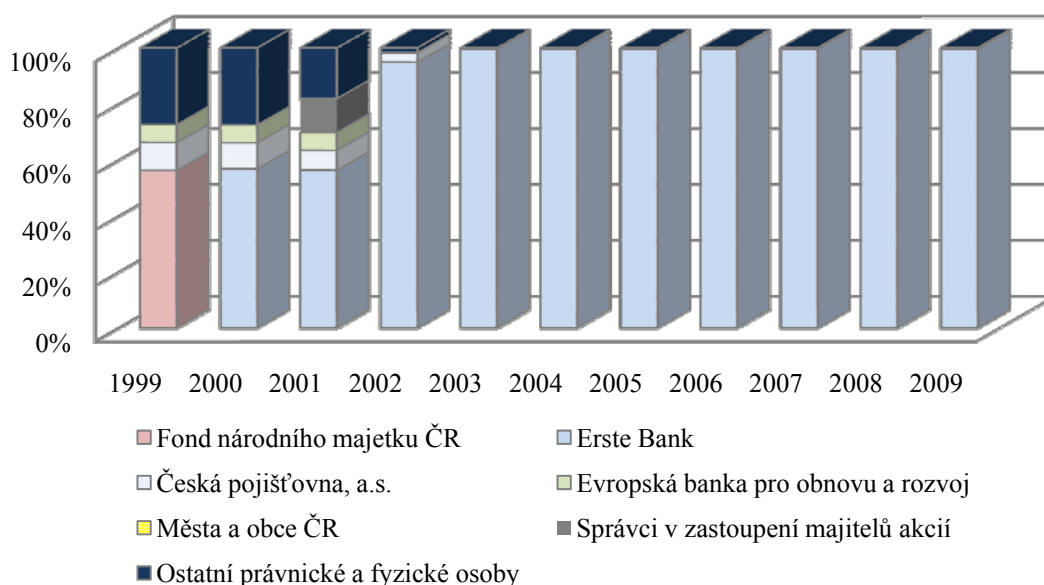
Obrázek 5 - Grafické vyjádření vývoje struktury akcionářů v letech 1999-2009, podíl na základním kapitálu, dle tabulky č. 3.

Tabulka 3 - Struktura akcionářů České spořitelny, a.s. - podíl na základním kapitálu.

	1999	2000	2001	2002	2003	2004	2005	2006	2007	2008	2009
Fond národního majetku ČR	52,07										
Erste Bank/EGB Ceps Holding*		52,62	52,15	93,6	97,96	97,97	97,98	97,98	97,98	97,98	97,98
Česká pojišťovna, a.s.	9,24	8,64	6,59	3,1							
Evropská banka pro obnovu a rozvoj	5,92	5,92	5,92								
Města a obce ČR	7,38	7,38	7,38	1,7	1,57	1,57	1,57	1,57	1,57	1,57	1,57
Správci v zastoupení majitelů akcií			11,21								
Ostatní právnické a fyzické osoby	25,39	25,44	16,75	1,6	0,47	0,45	0,45	0,45	0,45	0,45	0,45

Zdroj: ČS. Výroční zprávy 1999-2009. Zpracování vlastní.

**Vývoj struktury akcionářů České spořitelny, a.s. v letech 1999-2009
- podíl na hlasovacích právech (stav k 31.12)**

Obrázek 6 - Grafické vyjádření vývoje struktury akcionářů v letech 1999-2009, podíl na hlasovacích právech, dle tabulky č. 4.

Tabulka 4 - Struktura akcionářů České spořitelny, a.s. - podíl na hlasovacích právech.

	1999	2000	2001	2002	2003	2004	2005	2006	2007	2008	2009
Fond národního majetku ČR	56,22										
Erste Bank		56,81	56,31	94,9	99,49	99,51	99,52	99,52	99,52	99,52	99,52
Česká pojišťovna, a.s.	9,98	9,33	7,11	3,4							
Evropská banka pro obnovu a rozvoj	6,39	6,39	6,39								
Města a obce ČR	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0
Správci v zastoupení majitelů akcií			12,1								
Ostatní právnické a fyzické osoby	27,41	27,47	18,09	1,7	0,51	0,49	0,48	0,48	0,48	0,48	0,48

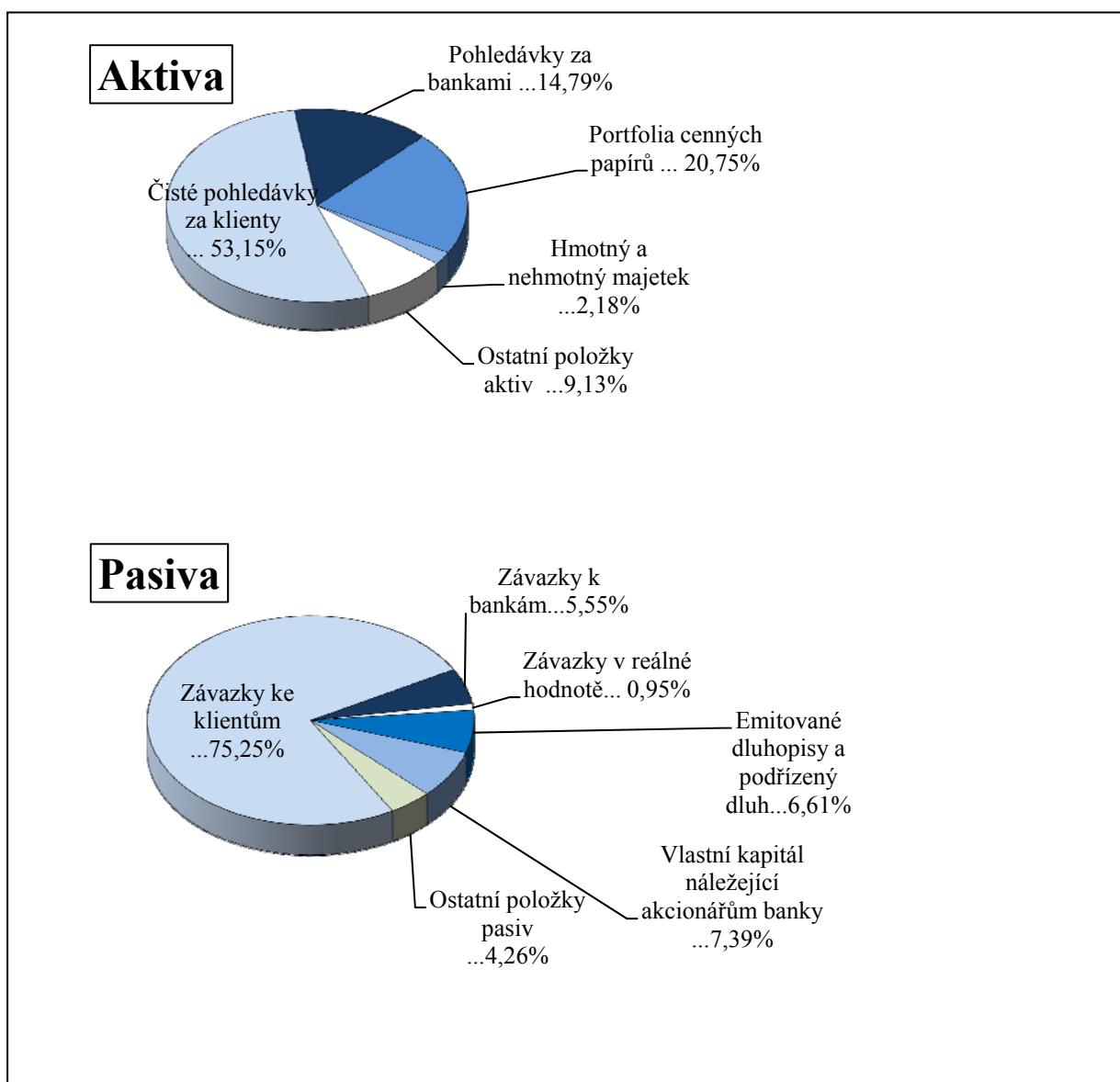
Zdroj: ČS. Výroční zprávy 1999-2009. Zpracování vlastní.

3.4 ČS dnes

Česká spořitelna, a.s. se rozvinula v jednu z největších finančních skupin v ČR. **Skupina České spořitelny, a.s.** poskytuje své služby fyzickým osobám, malým, středním i velkým podnikům a také městům a obcím. Zákazníkům nabízí své služby v 660ti pobočkách banky, 15ti komerčních centrech pro služby firemním klientům a ve 25ti specializovaných pracovištích pro hypotéky. Jádrem činnosti banky jsou služby a poradenství v oblasti drobného bankovníctví. Klientské (primární) vklady, které v roce 2009 dosáhly 643,45 mld. Kč a tvoří 75 % všech pasiv skupiny, jsou nejvýznamnějším zdrojem finančních prostředků pro aktivní bankovní obchody. Tento vysoký podíl klientských vkladů na pasivech činí ČS značně nezávislou na mezibankovních zdrojích a zároveň přispívá k její silné likviditě. Na straně aktiv tvoří klientské pohledávky, tj. čisté pohledávky za klienty, 53% jejich objemu. Jejich výše k 31. 12. 2009 byla 454,48 mld. Kč.³⁰ Přehled struktury aktiv a pasiv na konci roku 2009 dle tabulky č. 5 nabízí obrázek č. 7.

Počet klientů celé finanční skupiny přesáhl již 5,3 milionu. 80 % zadávaných transakcí probíhá přes přímé bankovníctví **SERVIS 24 a BUSINESS 24**, které využívá 1,25 milionů klientů. Pro financování svých potřeb využívá soukromá klientela především hypoteční a spotřebitelské úvěry a také úvěry stavebního spoření, pro spoření svých volných prostředků pak stavební spoření, spořicí vklady a především **sporožirové účty**. Těch vedla Česká spořitelna na konci roku 2009 více jak 2,8 milionů, včetně Osobních účtů s 60 % podílem na sporožirových účtech. **Osobní účet České spořitelny** využívá 1,7 milionů klientů. Jeho výhodou pro klienty je, že si každý klient může vybrat jen ty služby, které opravdu potřebuje. K 94 % sporožirových účtů jsou vydány platební karty. Celkový počet aktivních karet v roce 2009 byl 3,3 milionů, s toho 2,8 debetních a 0,5 milionů kreditních. Vysokou pozici na bankovním trhu banka dosáhla v rozsahu bankomatové sítě, kdy počet 1218 bankomatů představuje 32% trhu. Novinkou na trhu jsou depozitní bankomaty, které kromě standardních služeb umožňují klientům uložení vkladů. Těch v roce 2009 banka provozovala šest.

³⁰ Pohledávky za klienty=469,192 mld. Kč. Opravné položky k úvěrům a pohledávkám=14713 mld. Kč..
Zdroj: ČS. *Výroční zpráva 2009*. [on-line]. [cit. 20011-03-28]. s. 63.

Obrázek 7 - Grafické znázornění struktury aktiv a pasiv k 31. 12. 2009 dle tabulky č. 5.

Tabulka 5 - Struktura aktiv a pasiv k 31. 12. 2009

Popis aktiv	mld. Kč	%	Popis pasiv	mld. Kč	%
Čisté pohledávky za klienty	454,5	53,15%	Závazky ke klientům	643,42	75,25%
Pohledávky za bankami	126,5	14,79%	Závazky k bankám	47,434	5,55%
Portfolia cenných papírů	177,4	20,75%	Závazky v reálné hodnotě	8,129	0,95%
Hmotný a nehmotný majetek	18,6	2,18%	Emitované dluhopisy a podřízený dluh	56,523	6,61%
Ostatní položky aktiv	78,1	9,13%	Vlastní kapitál náležející akcionářům banky	63,168	7,39%
			Ostatní položky pasiv	36,463	4,26%
Aktiva celkem	855,1	100,00%	Pasiva celkem	855,14	100,00%

Zdroj: ČS. Výroční zpráva 2009. [on-line]. [cit. 2009-03-13]. Zpracování vlastní.

Další významnou oblastí trhu je firemní a korporátní klientela. V nabídce finanční skupiny jsou klasické produkty pro správu účtů a poskytování úvěrů, investiční úvěry, export, kapitálovou účast, leasing, faktoring, financování nemovitostí apod. Banka výrazně pomáhá využívat garanční fondy a čerpat dotace z garančních fondů Evropské unie. V květnu 2009 Evropská investiční banka a Erste Group Bank podepsaly dohodu, na jejímž základě bude prostřednictvím České spořitelny umístěno v České republice 200 milionů euro na financování projektů malých a středních firem. Své služby nabízí Česká spořitelna také klientům z veřejného a neziskového sektoru. Výrazně se podílí na financování veřejných projektů spolufinancovaných z Evropských fondů v oblasti dopravní infrastruktury, vodohospodářských projektů, veřejného zdravotnictví, občanské vybavenosti a dalších.³¹

Mezi hlavní aktivity banky patří:

- přijímání vkladů od veřejnosti;
- poskytování úvěrů;
- investování do cenných papírů na vlastní účet;
- platební styk a zúčtování;
- vydávání platebních prostředků (např. platební karty, cestovní šeky);
- poskytování záruk;
- otevírání akreditivů;
- obstarávání inkasa;
- obchodování na vlastní účet nebo na účet klienta s devizovými hodnotami, v oblasti termínovaných obchodů a opcí včetně kurzových a úrokových obchodů, s převoditelnými cennými papíry;
- obhospodařování cenných papírů klienta na jeho účet včetně poradenství;
- účast na vydávání akcií a poskytování souvisejících služeb;
- úschova a správa cenných papírů nebo jiných hodnot;
- pronájem bezpečnostních schránek;
- poskytování porad ve věcech podnikání;
- vydávání hypotečních zástavních listů podle zvláštního zákona;
- finanční makléřství;
- výkon funkce depozitáře;
- směnářská činnost (nákup devizových prostředků);

³¹ Zdroj: ČS. Výroční zprávy 1993-2008.

- poskytování bankovních informací;
- vedení oddělené části evidence Střediska cenných papírů.

Prostřednictvím dceřiných společností poskytuje banka (společně "skupina") tyto služby:

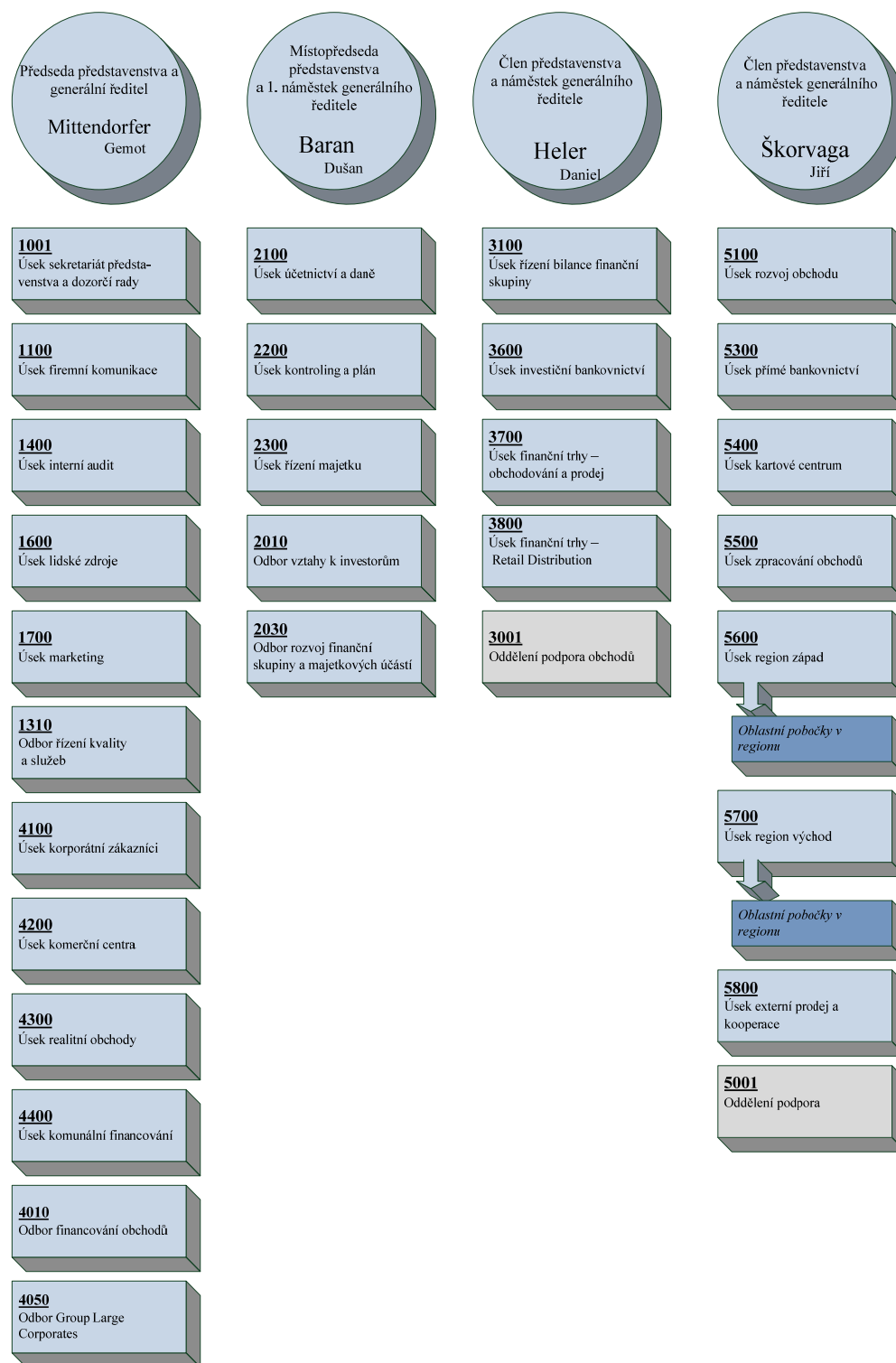
- správa fondů;
- stavení spoření a úvěry;
- penzijní připojištění;
- finanční leasing;
- faktoring;
- poradenství;
- poskytování investičních služeb;
- realitní činnost;
- pronájem výpočetní techniky, instalace a opravy elektronických zařízení;
- poskytování software a poradenství v oblasti hardware a software;
- účast na řízení a financování firem.

Mezi dceřiné společnosti finanční skupiny České spořitelny patří Stavební spořitelna České spořitelny, a.s., Penzijní fond České spořitelny, a.s., s Autoleasing,a.s., Factoring České spořitelny, a.s., brokerjet České spořitelny, a.s., REICO investiční společnost České spořitelny, a.s., GRANTIKA České spořitelny, a.s., Realitní společnost České spořitelny, a.s., Erste Corporate Finance, a.s., Informatika České spořitelny, a.s. a PARTNER České spořitelny, a.s.³²

³² Zdroj: ČS. *Výroční zpráva 2009*. [on-line]. [cit. 20011-02-21].

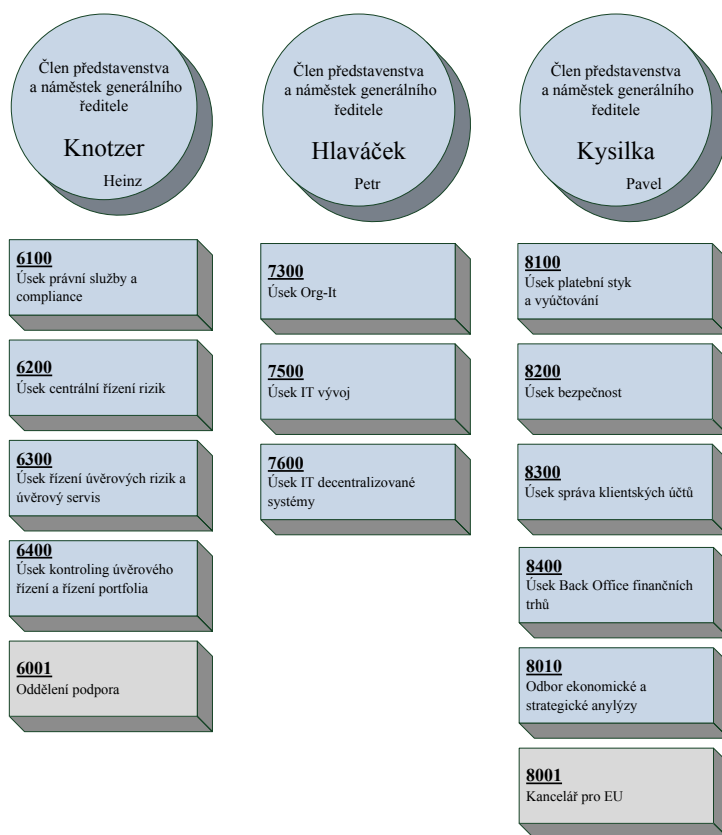
3.5 Organizační struktura ČS

Současná organizační struktura, která doznala v průběhu posledních 20-ti let značných změn, je přibližena na obrázcích č. 8 a 9.

Obrázek 8 - Organizační struktura České spořitelny k 31. 12. 2009. I. část.

Zdroj: ČS. *Výroční zpráva 2009*. [on-line]. [cit. 2010-10-10]. Zpracování vlastní.

Obrázek 9 - Organizační struktura České spořitelny k 31. 12. 2009. II. část.

Zdroj: ČS. *Výroční zpráva 2009*. [on-line]. [cit. 20010-10-10]. Zpracování vlastní.

4 Analýza postavení ČS na českém bankovním trhu

Protože účelem této práce je posouzení postavení České spořitelny na bankovním, nikoliv na finančním trhu, budou porovnávány ukazatelé hospodaření samotných bank z individuálních (tj. nekonsolidovaných) účetních závěrek.

4.1 ČS a její podíl na bankovním trhu

Pro posouzení postavení ČS na bankovním trhu byly vybrány ukazatele: bilanční suma, čistý zisk, počet zaměstnanců, počet bankovních míst a počet bankomatů. Posouzení postavení bylo pojato, jako vyjádření podílu ČS na bankovním trhu. Údaje zahrnuje tabulka č. 6. Pro lepší názornost byla provedena také vizualizace daných dat do grafické podoby, viz obrázek č. 10. Z údajů vyplývá, že Česká spořitelna má silné postavení na bankovním trhu České republiky. Ačkoliv na bankovním trhu působí 39 institucí (viz oddíl 2. 3), tak podíl ČS v ekonomických ukazatelích bilanční suma a čistý zisk je 20 %. Přední postavení ČS na bankovním trhu potvrzuje i fakt, že při porovnání některých ukazatelů základní činnosti, konkrétně počtu zaměstnanců, počtu bankovních míst a počtu bankomatů, se tento podíl pohybuje kolem 30%.

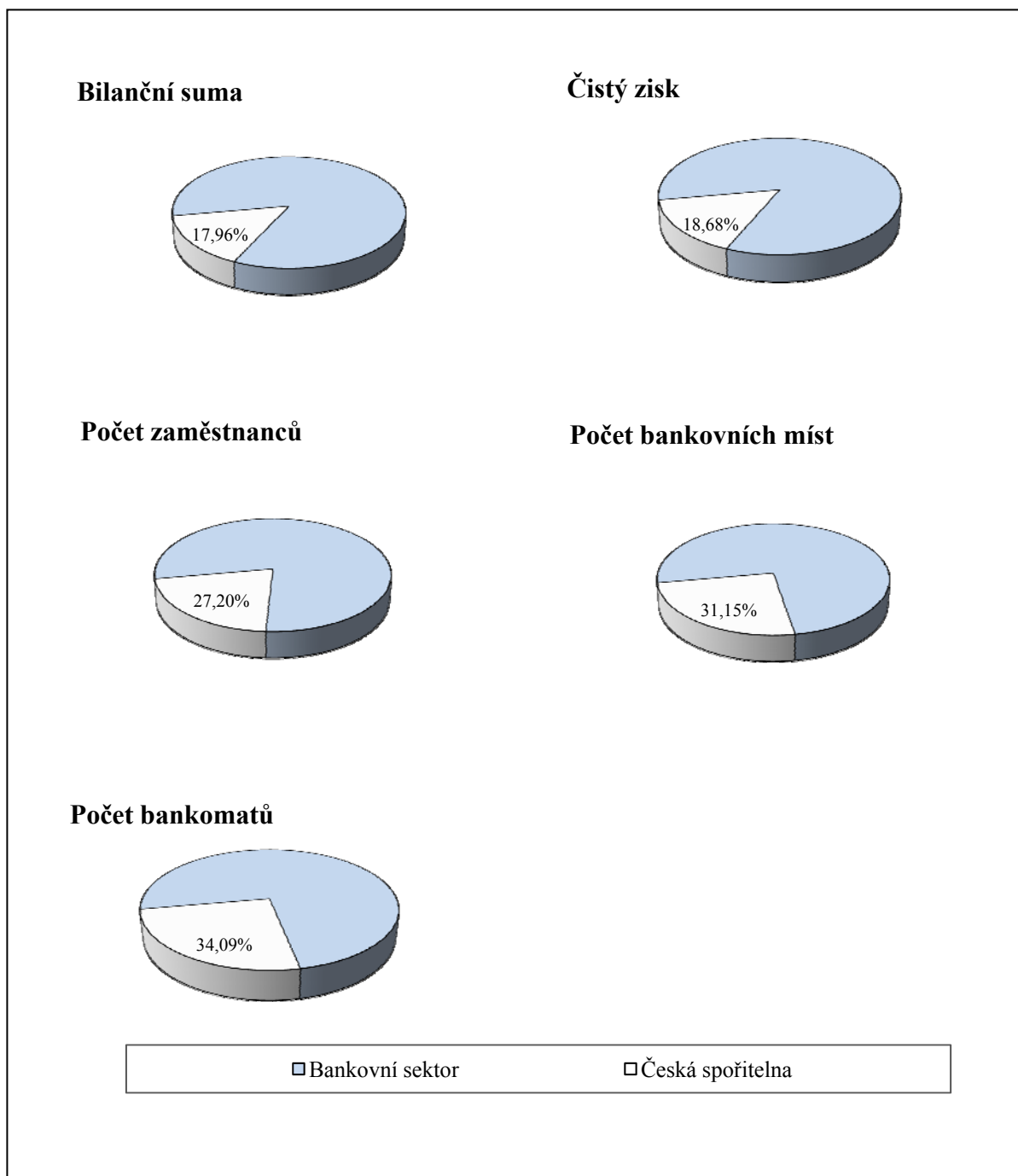
Tabulka 6 - Porovnání vybraných ukazatelů bankovního trhu a ČS, stav k 31. 12. 2009, nekonsolidované.

	Bilanční suma	Čistý zisk	Počet		
			zaměstnanců	bankovních míst	bankomatů
Bankovní sektor	4 092 900	60 200	37 573	1 991	3 573
Česká spořitelna	734 993	11 245	10 219	660	1 218

Zdroj: ČNB. *Výroční zpráva 2009*. [on-line]. [cit. 2011-03-15]. s. 25.

ČS. *Výroční zpráva 2009*. [on-line]. [cit. 2011-03-15].

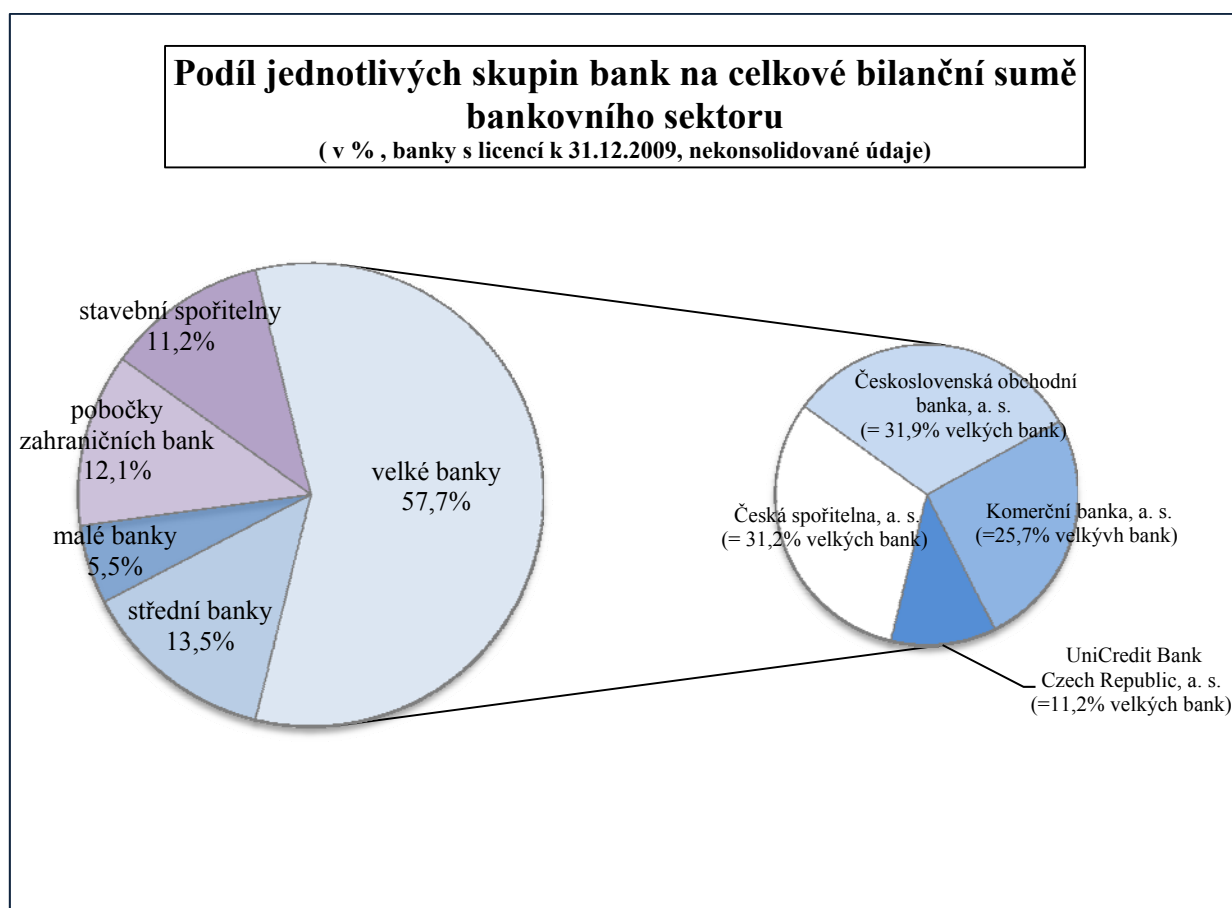
Zpracování vlastní.

Obrázek 10 - Grafické vyjádření podílu České spořitelny, a.s. na bankovním trhu dle tab. č. 6.

4.2 ČS jako velká banka

ČNB rozlišuje banky podle velikosti jejich bilanční sumy (viz oddíl 2.5). Velké banky, kterými jsou Česká spořitelna, a.s., Československá obchodní banka, a.s., Komerční banka, a.s. a UniCredit Bank Czech Republic, a.s., představují téměř 58 % bilanční sumy celého bankovního sektoru.³³ Mezi těmito čtyřmi velkými bankami dominují Česká spořitelna, a.s. a Československá obchodní banka, a.s., které představují 31,2 % resp. 31,9 % bilanční sumy velkých bank. Kromě ČS a ČSOB patří do skupiny velkých bank ještě Komerční banka, a.s. a UniCredit Bank Czech Republic, a.s., jejichž bilanční sumy jsou 25,7 %, resp. 11,2 %. Blíže viz obrázek č. 11.

Obrázek 11 - Grafické vyjádření podílu jednotlivých skupin bank na celkové bilanční sumě bankovního sektoru.

Zdroj: Výroční zprávy jednotlivých bank 2009, nekonsolidované výsledky.

ČNB, *Zpráva o výkonu dohledu nad finančním trhem v roce 2009*. [on-line]. [cit. 2011-03-17]. s. 67.
Zpracování vlastní.

³³ Jedná se o bilanční sumu individuálních (nekonsolidovaných) účetních uzávěrek.

4.3 ČS a její postavení v rámci velkých bank

Do skupiny velkých bank jsou vedle České spořitelny zahrnuty ještě Československá obchodní banka, Komerční banka a UniCredit Bank Czech Republic (viz oddíl č. 2.5).

Československá obchodní banka, a.s., vznikla dnem zápisu 21. 12. 1964. Byla založena pro poskytování služeb v oblasti financování zahraničního obchodu a volnoměnových operací. V roce 1999, kdy byla privatizována, se majoritním vlastníkem (65,69 %) akcií stala belgická KBC Bank NV, ovládaná KBC Group NV. V roce 2000 ČSOB převzala Investiční a poštovní banku (IPB). V roce 2007 se KBC Bank stala jediným akcionářem společnosti. Do konce roku 2007 působila na českém i slovenském trhu. Od 1. ledna 2008 podniká bankovní skupina ČSOB výhradně na území České republiky, je tedy silně ovlivňována makroekonomickými trendy ČR. Na bankovním trhu se zaměřuje na vklady, půjčky a doplňkové služby fyzickým osobám (retailová klientela) a SME³⁴ klientům a současně i velkým domácím společnostem, místním pobočkám mezinárodních korporací a vybraným institucionálním klientům.³⁵ Na českém trhu působí prostřednictvím čtyř hlavních obchodních značek - ČSOB, Poštovní spořitelna, Hypoteční banka a ČMSS. Její klienti jsou obsluhováni také na obchodních místech České pošty. Kromě bankovních služeb poskytuje svým klientům služby stavebního spoření, hypoteční služby, správu aktiv, kolektivní investování, penzijní připojištění, leasing, factoring a distribuci životního a neživotního pojištění. Mezi dceřiné společnosti skupiny ČSOB patří Hypoteční banka, a.s., Českomoravská stavební spořitelna, a.s., ČSOB Penzijní fond Stabilita, a.s., ČSOB Penzijní fond Progres, a.s., ČSOB Leasing, a.s., ČSOB Factoring, a.s. atd.³⁶

Komerční banka, a.s. vznikla v lednu 1990 vyčleněním obchodní činnosti z bývalé Státní banky československé na území České republiky. V roce 1992 byl do té doby státní ústav Komerční banka transformován na akciovou společnost. Hlavními majiteli akcií byly Fondy národního majetku ČR a SR. Akcie byly zařazeny do kuponové privatizace. V roce 2001 se majoritním vlastníkem stala Sociétés Générale, která k 31. 12. 2009 držela podíl 60,4 % akcií. KB je univerzální bankou, která nabízí služby v oblasti retailového, podnikového i investičního bankovníctví.³⁷ Do skupiny KB patří například Modrá pyramida stavební

³⁴ malé a střední podniky s ročním obrátem do 300 mil. Kč, bytová družstva, obce a města.

³⁵ Zdroj: ČSOB. *O společnosti ČSOB*. [on-line]. [cit. 2011-03-20].

³⁶ Zdroj: ČSOB. *Výroční zpráva 2009*. [on-line]. [cit. 2011-03-20].

³⁷ Zdroj: KB. *Základní informace*. [on-line]. [cit. 2009-03-21].

spořitelna, a.s., Penzijní fond Komerční banky, a.s., ESSOX s.r.o., Komerční pojišťovna, a.s., Komerční banka Bratislava, a.s. a jiné.³⁸

UniCredit Bank Czech Republic, a.s. zahájila svou činnost na českém trhu 5. listopadu 2007. Vznikla integrací dvou doposud samostatně působících bankovních domů HVB Bank a Živnostenské banky.³⁹ 100% akcionářem banky je rakouská UniCredit Bank Austria AG, Vídeň. Mateřskou společností celé UniCredit skupiny je UniCredit S. p. A, Milano. Banka je univerzální bankou poskytující služby drobného, komerčního a investičního bankovníctví pro domácí a zahraniční klientelu především v České republice, a také v zemích Evropské unie.⁴⁰

Pro účely této práce byly vybrány ekonomické a hospodářské ukazatele bilanční suma, vlastní kapitál, čistý zisk, počet zaměstnanců a počet poboček. Data jsou uvedena v tabulce č. 7 a jejich grafické vyjádření přibližuje obrázek č. 12. Porovnány byly samotné banky, z nekonsolidovaných účetních závěrek.

Tabulka 7 - Velké banky - porovnání vybraných ukazatelů, stav k 31. 12. 2009, nekonsolidované.

	Bilanční suma	Vlastní kapitál	Čistý zisk	Počet	
				zaměstnanců	poboček
Česká spořitelna, a.s.	734 993	57 602	11 245	10 219	660
Československá obchodní banka, a.s.	752 781	60 992	21 602	6 300*	248**
Komerční banka, a.s.	605 047	62 651	10 369	7 958	398
UniCredit Bank Czech Republic, a.s.	264 627	29 482	2 768	1 661	57

Zdroj: Výroční zprávy jednotlivých bank 2009. Zpracování vlastní.

*ČSOB interní informace.

** údaj zahrnuje 248 poboček banky. V údaji není zahrnuto 52 finančních center Poštovní spořitelny, celkem 290 poboček Hypoteční banky, ČMSS, ČSOB Leasing ČR a ČSOB Pojišťovny, a také zde nejsou zahrnuty pobočky pošt (cca 3320).

Z obrázku č. 12 je patrné, že Česká spořitelna zaujímá významnou část podílu na trhu téměř ve všech ukazatelích v rámci velkých bank. V ekonomických ukazatelích bilanční suma a vlastní kapitál dosahuje spolu s ČSOB nejvyšší podíl. Pouze v ukazateli čistý zisk pak zaostává za ČSOB a podílem na trhu se přibližuje Komerční bance. Ani jedna banka v rámci tzv. velké čtyřky však spořitelně nemůže konkurovat při porovnání vybraných hospodářských ukazatelů. Zde spořitelna zaujímá podíl téměř 40 % trhu co do počtu zaměstnanců a téměř 50 % trhu v počtu poboček. Tento vysoký podíl je jistě dán jednak historií, kdy v roce 1989 existovala velmi hustá síť poboček a jednatelství a jednak rozhodnutím banky, že jádrem její

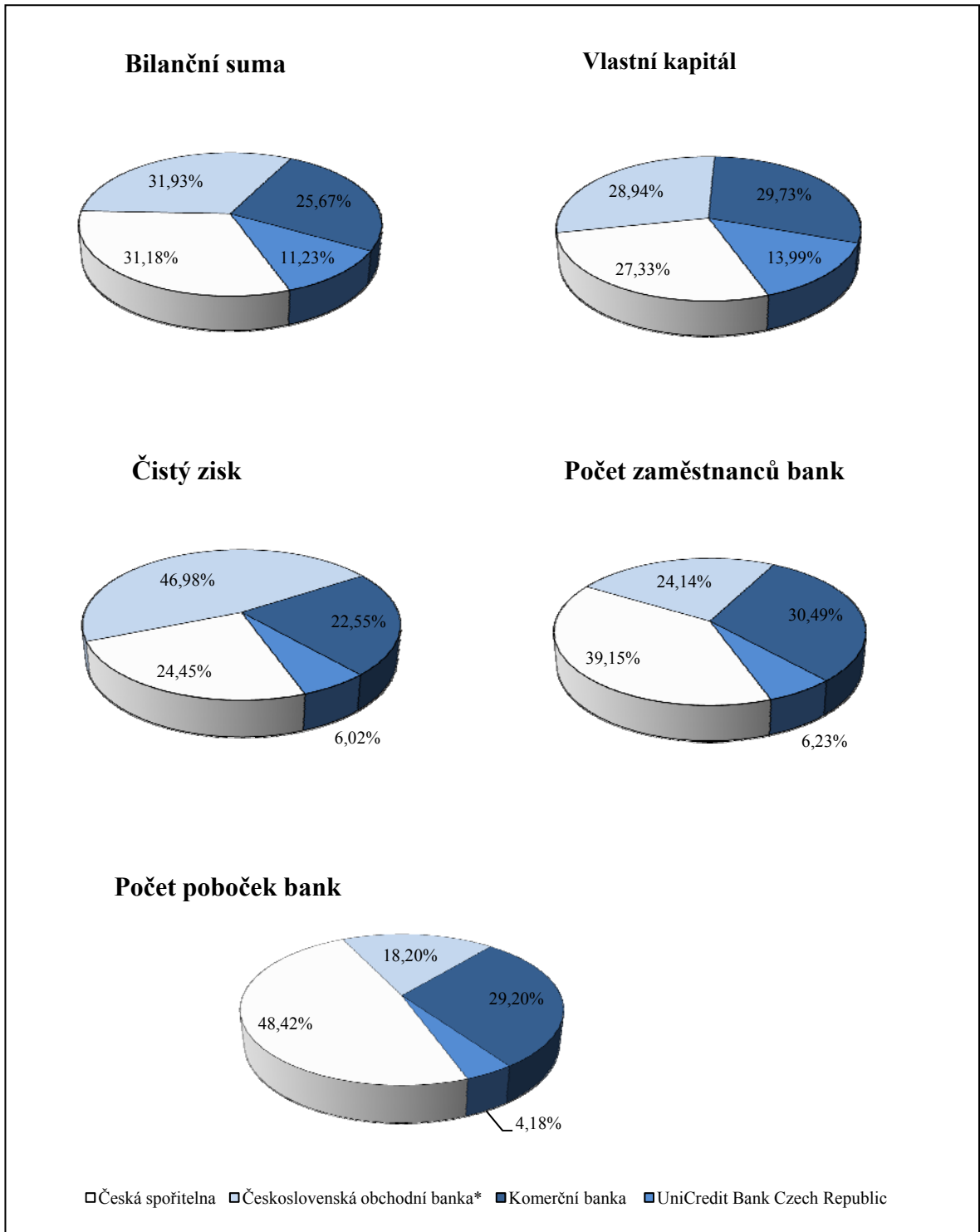
³⁸ Zdroj: KB. *Výroční zpráva 2009*. [on-line]. [cit. 2011-03-23].

³⁹ Zdroj: UniCredit Bank. *O bance*. [on-line]. [cit. 2009-03-23].

⁴⁰ Zdroj: UniCredit Bank. *Výroční zpráva 2009*. [on-line]. [cit. 2009-03-23].

činnosti zůstanou služby a poradenství v oblasti drobného bankovníctví a tudíž chce působit co nejlépe svým klientům.

Českou spořitelnu lze tedy z pohledu velkých bank hodnotit jako velmi významnou bankovní instituci.

Obrázek 12 - Grafické vyjádření podílu České spořitelny v rámci velkých bank dle tab. č. 7.

5 Komparace ČS s vybranou bankou

Pro komparaci s Českou spořitelnou byla vybrána Komerční banka, která již byla představena v oddílu 4.3. Komparace bude pojata jako porovnání vývoje vybraných ukazatelů v letech 2001 až 2009 a provedena ve třech oddělených částech. Nejdříve bude porovnán vývoj základních ekonomických ukazatelů (bilanční suma, vlastní kapitál a čistý zisk), poté vývoj poměrových ukazatelů ROAA a ROAE a nakonec vývoj vybraných ukazatelů obchodní činnosti (počet zaměstnanců, počet poboček a počet bankomatů). Porovnávány budou samostatné bankovní domy, tj. data z individuálních účetních závěrek, v absolutních hodnotách zvolených ukazatelů. Současně budou graficky znázorněny meziroční indexy.

Index je vyjádřením podílu dvou hodnot téhož ukazatele a udává, kolikrát je hodnota ukazatele větší, nebo menší, než jiná.⁴¹ U meziročního indexu se tedy jedná o podíl hodnot běžného (p_t) a minulého (p_{t-1}) roku téhož ukazatele.

Výpočet:

$$\text{meziroční index} = \frac{p_t}{p_{t-1}}$$

⁴¹ HINDLS, Richard, et al. *Statistika pro ekonomy*. 7. vyd. Praha: Professional Publishing, 2006. 415 s. ISBN 80-86946-16-9. s.348.

5.1 Komparace vybraných ekonomických ukazatelů

Pro komparaci byly vybrány základní ekonomické ukazatele bilanční suma, vlastní kapitál a čistý zisk. Data, která budou do komparace zahrnuta jsou uvedena v tabulkách č. 8 a 9.

Tabulka 8 - Česká spořitelna, a.s. - základní ukazatele pro komparaci, nekonsolidované.

	2001	2002	2003	2004	2005	2006	2007	2008	2009
Bilanční suma	449 603	456 175	467 627	474 056	536 780	585 162	665 046	728 799	734 993
Vlastní kapitál	23 282	29 115	33 262	36 082	41 942	46 027	51 849	61 672	57 602
Čistý zisk	3 034	6 456	7 289	7 529	9 760	8 940	10 616	14 982	11 245

Zdroj: ČS. Výroční zprávy 2001 - 2009. Zpracování vlastní.

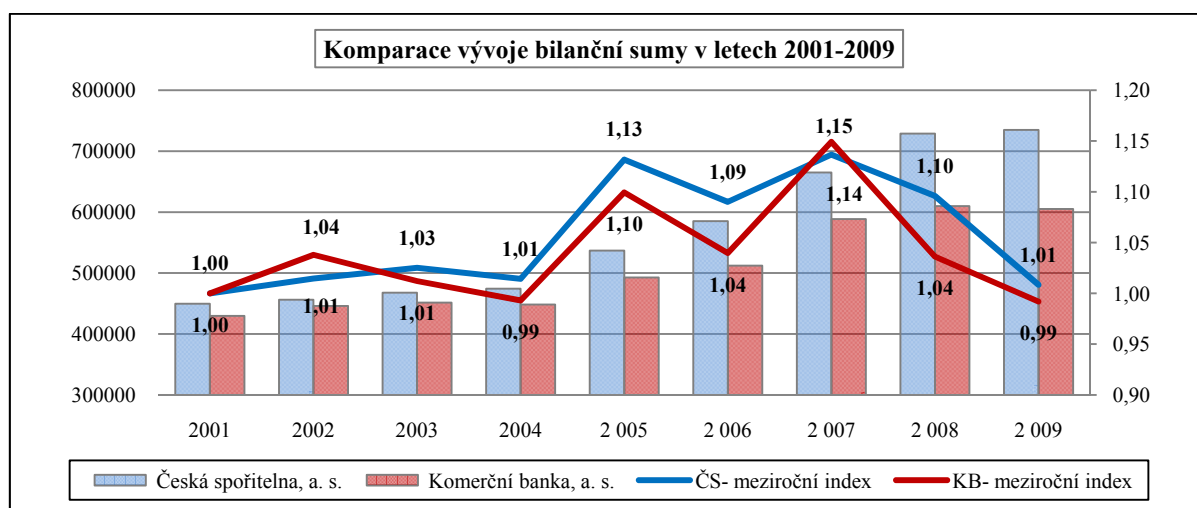
Poznámka: 2001 - 2004 dle CAS, 2005 - 2009 dle IFRS.

Tabulka 9 - Komerční banka, a.s. - základní ukazatele pro komparaci, nekonsolidované.

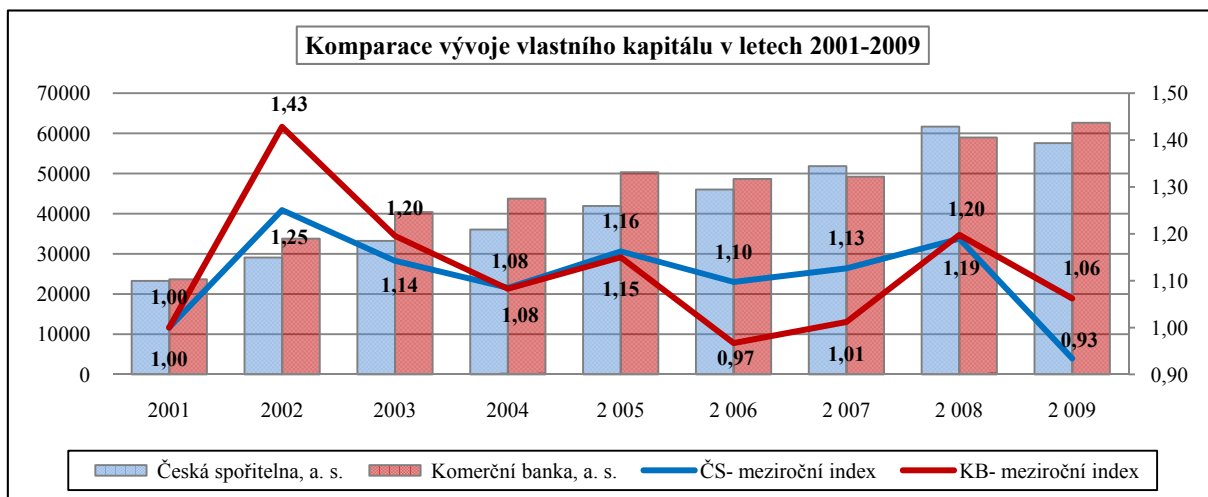
	2001	2002	2003	2004	2005	2006	2007	2008	2009
Bilanční suma	429 659	445 982	451 397	448 209	492 732	512 250	588 692	609 962	605 047
Vlastní kapitál	23 668	33 804	40 419	43 758	50 314	48 654	49 236	58 977	62 651
Čistý zisk	2 624	9 229	9 310	9 435	9 148	8 747	10 170	11 795	10 369

Zdroj: KB. Výroční zprávy 2001 - 2009. Zpracování vlastní.

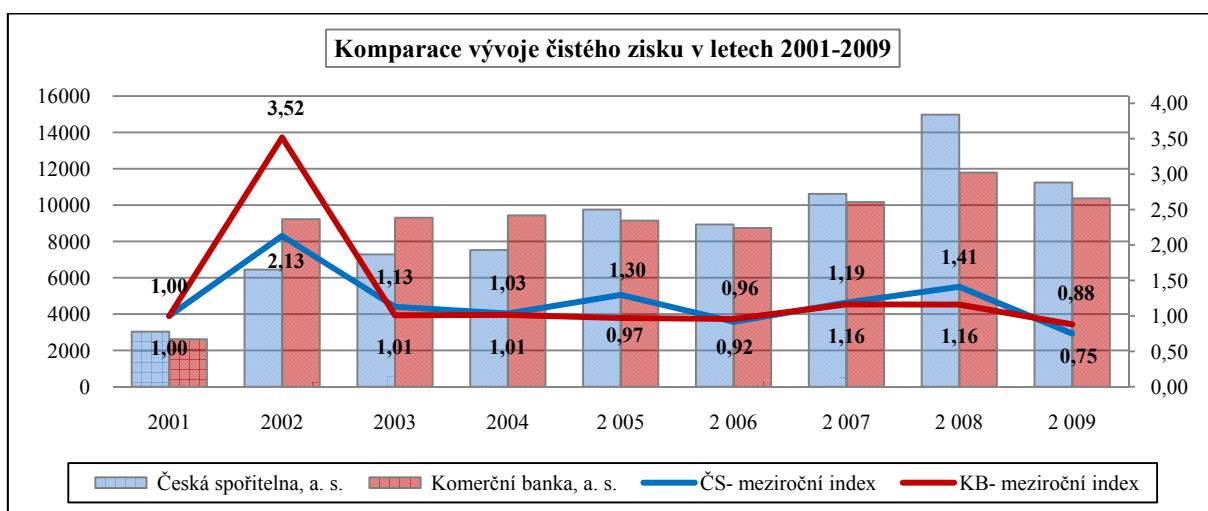
Poznámka: 2001 - 2004 dle CAS, 2005 - 2009 dle IFRS.

Obrázek 13 - Grafické vyjádření komparace vývoje bilanční sumy dle tabulky č. 9 a 10.

Obrázek 14 - Grafické vyjádření komparace vývoje vlastního kapitálu dle tabulky č. 8 a 9.

Obrázek 15 - Grafické vyjádření komparace vývoje čistého zisku dle tabulky č. 8 a 9.

Z porovnání absolutních hodnot daných ukazatelů lze zjistit zajímavou skutečnost. Z obrázku č. 13 je zřejmé, že Česká spořitelna má podstatně vyšší velikost bilanční sumy, především v posledních čtyřech letech, například v roce 2009 to bylo o více než 21%. Vývoj čistého zisku je však naprosto rozdílný. Kromě roku 2008 dosahovala Česká spořitelna v posledních pěti zkoumaných letech pouze mírně lepších výsledků a v letech 2002 až 2004 dokonce Komerční banka překročila čistý zisk České spořitelny postupně o 43 %, resp. 28 % a 25 % procent.

Porovnávání vývoj meziročních indexů vybraných ekonomických ukazatelů České spořitelny i Komerční banky vykazuje v dlouhodobém horizontu přibližně shodný vývoj.

V roce 2002 je patrný velmi dynamický meziroční nárůst vlastního kapitálu i zisku u obou bank.

U všech tří ukazatelů je patrný dopad hospodářské krize v roce 2009, kdy došlo ke stagnaci růstu bilanční sumy a vlastního kapitálu. Nejvýraznější meziroční propad v roce 2009 lze zaznamenat u čistého zisku, a to 15 % v České spořitelně, resp. 22 % v Komerční bance.

5.2 Komparace poměrových ukazatelů ROA a ROE

A. ROAA- ukazatel ziskovosti průměrných aktiv (return on average assets):

Výpočet⁴²:

$$ROAA (\%) = \frac{\text{čistý zisk}}{\frac{\text{aktiva}_t + \text{aktiva}_{t+1}}{2}} * 100$$

Vyjadřuje, jak efektivně využívá banka k vytváření zisku svá aktiva, neboli jak velký zisk po zdanění připadá na jednotku aktiv, a to bez zřetele, zda jsou tato aktiva financována vlastním či cizím kapitálem. Všeobecně se za dobrou úroveň tohoto ukazatele považuje hodnota 1,00. Vyhodnocení návratnosti aktiv pro jednotlivé hodnoty tohoto ukazatele jsou uvedena v tabulce č. 10.

Tabulka 10 - Vyhodnocení návratnosti aktiv.

Hodnota ROAA	Návratnost aktiv
menší než 0,75	slabá
0,75-1,00	pod standardem
1,00-1,25	dobrá
1,25-1,75	velmi dobrá
větší než 1,75	excelentní

Zdroj: HRDÝ, MILAN. *Oceňování finančních institucí: Praktické postupy a příklady*. První vydání. Praha: Grada Publishing, a.s., 2005. 216 s. ISBN 80-247-0938-4. s. 53.

⁴² MEJSTRÍK, Michal; PEČENÁ, Magda; TEPLÝ, Petr. *Základní principy bankovníctví. první vydání*. [s.l.] : Karolinum, 2008. 267 s. ISBN 978-80-246-1500-4. s. 484.

B. ROAE - ukazatel ziskovosti průměrného vlastního kapitálu (return on average equity):

Výpočet:⁴³

$$ROAE (\%) = \frac{\text{čistý zisk}}{\frac{\text{vlastní kapitál}_t + \text{vlastní kapitál}_{t+1}}{2}} * 100$$

Tento ukazatel vyjadřuje míru zisku na jednotku investice kmenových akcionářů, vyjádřenou v procentech. Problém tohoto ukazatele spočívá v možnosti jeho spekulativního ovlivnění zvýšením své celkové zadluženosti. Opatření národních bank však brání bankám v jeho vylepšování (zvyšování bilanční sumy bez příslušného kapitálového vybavení), a to zejména opatřeními o kapitálové přiměřenosti.⁴⁴

Ukazatelé ROAA a ROAE, respektive ROA a ROE, patří mezi ukazatele ziskovosti neboli rentability. Jedná se o běžně užívané ukazatele, pomocí nichž lze posoudit úspěšnost každého podnikání, tedy i úspěšnost podnikání bankovního. Rentabilita vyjadřuje efektivnost obchodní činnosti banky, neboť i banky jsou podnikem a musí dosahovat zisk pro své akcionáře.⁴⁵ Vyšší hodnoty těchto ukazatelů, a to jak v čase, tak i ve vztahu k obdobným firmám, obvykle znamenají vyšší zájem ze strany možných investorů.⁴⁶ O tom, že ROA a ROE patří mezi základní a často používané poměrové ukazatele svědčí a fakt, že je banky uvádějí při prezentaci svého hospodaření (webové stránky, výroční zprávy apod.).

⁴³ MEJSTŘÍK, Michal; PEČENÁ, Magda; TEPLÝ, Petr. *Základní principy bankovníctví. první vydání.* [s.l.] : Karolinum, 2008. 267 s. ISBN 978-80-246-1500-4. s. 484.

⁴⁴ HRDÝ, MILAN. *Oceňování finančních institucí : Praktické postupy a příklady.* První vydání. Praha : Grada Publishing, a.s., 2005. 216 s. ISBN 80-247-0938-4. s. 54.

⁴⁵ HRDÝ, MILAN. *Oceňování finančních institucí: Praktické postupy a příklady.* První vydání. Praha: Grada Publishing, a.s., 2005. 216 s. ISBN 80-247-0938-4. s. 52, 53.

⁴⁶ BLAHA, Zdenek Sid; JINDŘICHOVSKÁ, Irena. *Jak posoudit finanční zdraví firmy. 3. rozšířené vydání.* Praha : Management Press,s.r.o., 2006. 194 s. ISBN 80-7261-145-3. s. 69.

Tabulka 11 - Česká spořitelna, a.s. - základní ukazatele pro komparaci, nekonsolidované.

	2001	2002	2003	2004	2005	2006	2007	2008	2009
Bilanční suma	449 603	456 175	467 627	474 056	536 780	585 162	665 046	728 799	734 993
Vlastní kapitál	23 282	29 115	33 262	36 082	41 942	46 027	51 849	61 672	57 602
Čistý zisk	3 034	6 456	7 289	7 529	9 760	8 940	10 616	14 982	11 245
ROAA		1,43%	1,58%	1,60%	1,93%	1,59%	1,70%	2,15%	1,54%
ROAE		24,64%	23,37%	21,71%	25,02%	20,33%	21,69%	26,40%	18,86%

Zdroj: ČS. Výroční zprávy 2001 - 2009. Zpracování vlastní.

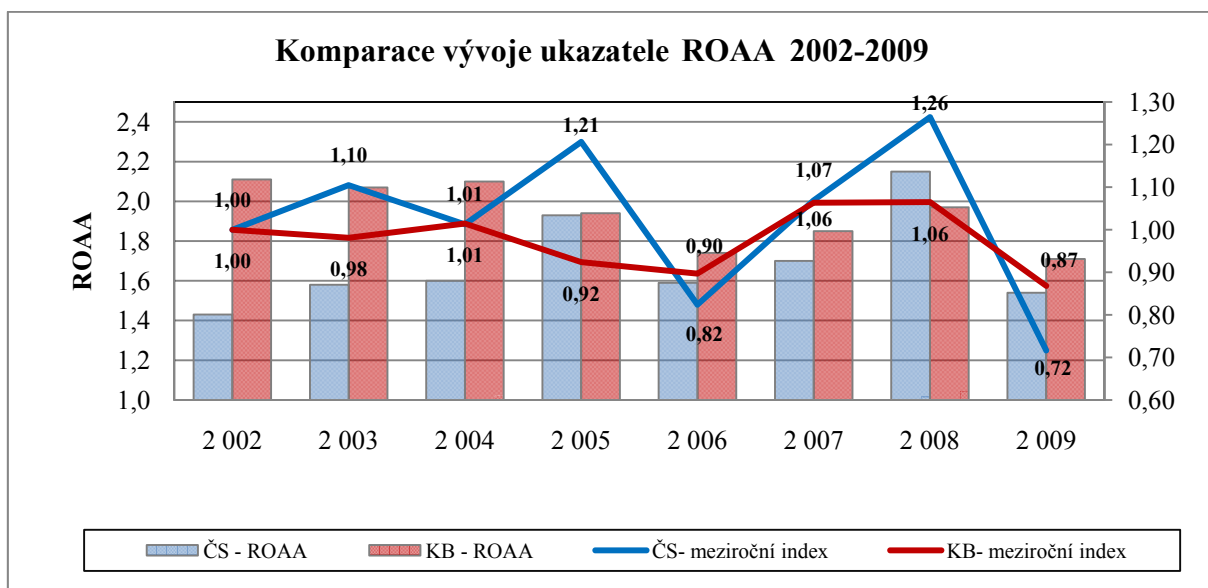
Poznámka: 2001 - 2004 dle CAS, 2005 - 2009 dle IFRS.

Tabulka 12 - Komerční banka, a.s. - základní ukazatele pro komparaci, nekonsolidované.

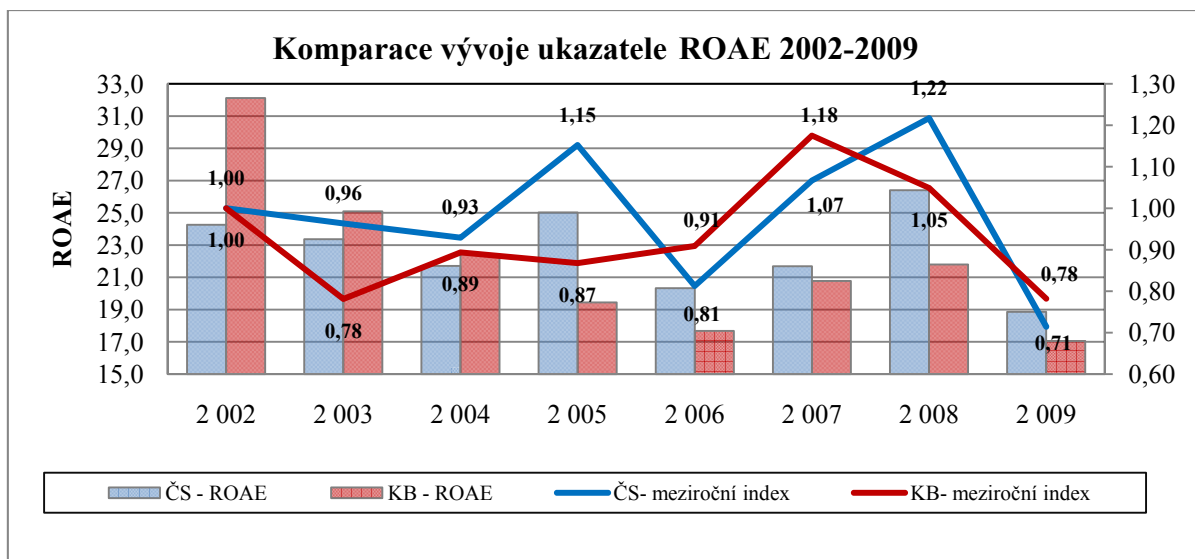
	2001	2002	2003	2004	2005	2006	2007	2008	2009
Bilanční suma	429659	445982	451397	448209	492 732	512 250	588 692	609 962	605 047
Vlastní kapitál	23668	33804	40419	43758	50 314	48 654	49 236	58 977	62 651
Čistý zisk	2624	9229	9310	9435	9 148	8 747	10 170	11 795	10 369
ROAA		2,11%	2,07%	2,10%	1,94%	1,74%	1,85%	1,97%	1,71%
ROAE		32,12%	25,09%	22,42%	19,45%	17,68%	20,78%	21,80%	17,05%

Zdroj: KB. Výroční zprávy 2001 - 2009. Zpracování vlastní.

Poznámka: 2001 - 2004 dle CAS, 2005 - 2009 dle IFRS.

Obrázek 16 - Grafické vyjádření komparace vývoje ukazatele ROAA dle tabulky č. 11 a 12.

Obrázek 17 - Grafické vyjádření komparace vývoje ukazatele ROAE dle tabulky č. 11 a 12.

Vývoj ukazatelů ROAA i ROAE byl v obou bankách ve sledované době velmi kolísavý, viz grafické znázornění na obrázcích 16 a 17. V letech 2002 až 2004 vykazovala Komerční banka podstatně vyšší zhodnocení aktiv (ukazatel ROAA) i vlastního kapitálu (ukazatel ROAE). V letech 2005 až 2009 pak obě banky vykazují kolísavé výsledky obou ukazatelů, ale dynamika vývoje meziročních indexů je obdobná. I zde je patrný dopad hospodářské krize na výsledky roku 2009, který v ukazateli ROAA znamenal meziroční snížení o 13 % u Komerční banky a 28 % u České spořitelny. Ještě vyšší meziroční propad zaznamenal ukazatel ROAE a to 22 % u Komerční banky a 29 % u České spořitelny.

V ukazateli zhodnocení aktiv (ROAA) dosahovala ve sledovaných letech Komerční banka vždy lepších výsledků, kromě roku 2008. ROAA (ROA) ukazuje na schopnost managementu využít aktiva banky k tvorbě zisku, proto zajímá především řídicí pracovníky.⁴⁷ Z údajů v tabulce č. 11 a 12 a z obrázku č. 16 je tedy patrné, že Komerční banka dokázala ve sledovaném období, kromě roku 2008, vždy lépe využít svá aktiva k tvorbě zisku. Při posuzování dosažených výsledků podle hodnocení návratnosti aktiv uvedených v tabulce č. 10 lze odvodit, že obě banky dosahovaly v daném období velmi dobrých až excelentních hodnot. Česká spořitelna dosáhla excelentních hodnot v roce 2005 a 2008. Komerční banka těchto hodnot dosahovala téměř po celé období, kromě let 2006 a 2009, a i v těchto letech byly výsledky těsně pod hranicí excelentní návratností. V meziročních indexech lze od roku 2006 zaznamenat podobnou dynamiku vývoje u obou bank.

⁴⁷ POLOUČEK, Stanislav, et al. *Bankovníctví*. první vydání. Praha : C.H.Beck, 2006. 716 s. ISBN 80-7179-462-7. s.260.

V ukazateli zhodnocení vlastního kapitálu (ROAE) vykazovala Komerční banka výrazně vyšších hodnot tohoto ukazatele v letech 2002 až 2004. Od roku 2005 už na tom byla lépe Česká spořitelna. I zde je možno zaznamenat podobnou dynamiku meziročního vývoje od roku 2006.

Hodnocení ukazatele ROAE (ROE) je poněkud komplikovanější. Ukazuje míru výnosu z vlastního kapitálu, jinými slovy, míru výnosu patřící akcionářům a zajímá především akcionáře. Jeho vypovídací hodnota je ale poněkud omezená. Protože vychází z ročního zisku, nepostihuje rozhodnutí, jejichž dopady se projeví v budoucnu, nebo v několika příštích obdobích. Dalšími problémy je například i to, že nezachycuje rizika, která banka podstupuje⁴⁸ a že se pro jeho výpočet vychází z účetní hodnoty vlastního kapitálu, ačkoliv jeho tržní cena může být značně odlišná.⁴⁹ Někdy se také banky snaží navýšit ROAE (POE) tím, že zvýší celkovou zadluženost (tj. cizí kapitál) a využijí tak finanční páku. V tom se jim snaží bránit centrální banky opatřeními o kapitálové přiměřenosti.⁵⁰

ČNB ve své zprávě Monitoring centrálních bank - září 2009 přináší projev Andrewa G. Haldanea z Bank of England na 45. konferenci Federální rezervní banky v Chicagu 2009.⁵¹ Ten zde v projevu Malé ponaučení z velké krize mimo jiné proved rozklad ROE na součin ROA a finanční páky a na příkladu britských bank ukázal využití finanční páky pro zvyšování ukazatele ROE v roce 2007 a jeho následný pád v roce 2008. Z toho vyvodil závěr, že je nutno při hodnocení bank dávat větší důraz na výnosnost aktiv (ROA) a také je potřeba zajistit přísnější a systémové omezení finanční páky.

⁴⁸ Zvýšení ROE je dosaženo růstem zisku za cenu nepřiměřených podnikatelských rizik.

⁴⁹ KAŠPAROVSKÁ, Vlasta, et al. *Řízení obchodních bank : vybrané kapitoly*. První vydání. Praha : C.H.Beck, 2006. 339 s. ISBN 80-7179-381-7. s.30,31.

⁵⁰ Kapitálová přiměřenost vyjadřuje vztah mezi skutečnou výší kapitálu banky a jeho požadovanou výší vzhledem k rizikovosti bankovního portfolia. Zdroj: KAŠPAROVSKÁ, Vlasta, et al. *Řízení obchodních bank : vybrané kapitoly*. s.34.

⁵¹ Zdroj: ČNB. *Monitoring centrálních bank - září 2009*. [on-line]. [cit. 2011-02-25].

5.3 Komparace ukazatelů obchodní činnosti

Pro komparaci ukazatelů obchodní činnosti byly zvoleny ukazatele počet zaměstnanců, počet poboček a počet bankomatů.

Tabulka 13 - Česká spořitelna, a.s. - základní ukazatele pro komparaci.

	2001	2002	2003	2004	2005	2006	2007	2008	2009
Počet zaměstnanců*	12998	11421	11234	11019	10 689	10 097	10 098	10 145	10 219
Počet poboček	684	673	666	647	646	637	636	646	660
Počet bankomatů	954	1011	1067	1071	1 076	1 090	1 124	1 164	1 218

*přepočtený počet zaměstnanců banky.

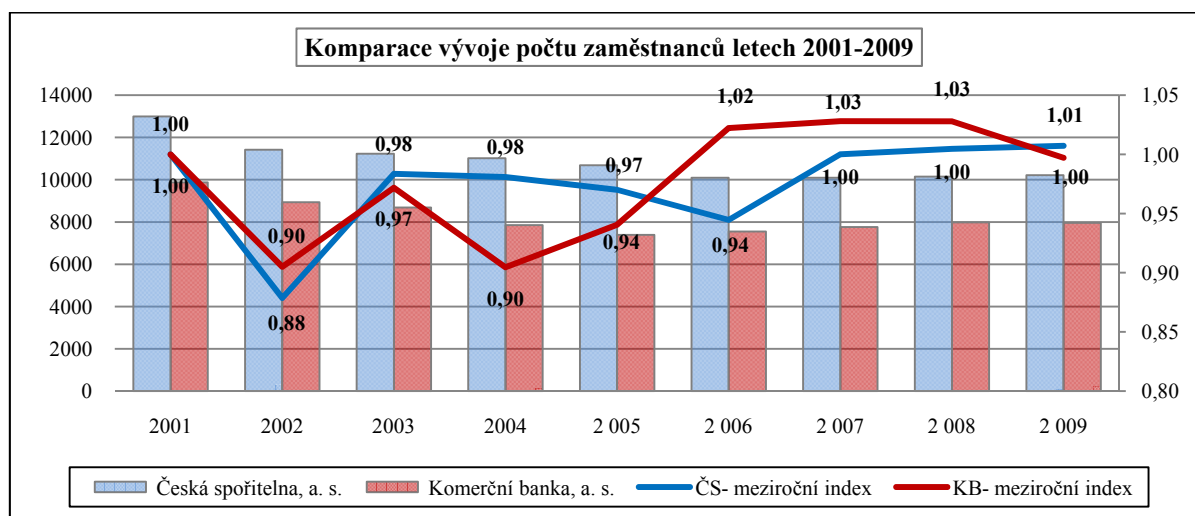
Zdroj: ČS. Výroční zprávy 2001 - 2009. Zpracování vlastní.

Tabulka 14 - Komerční banka, a.s. - základní ukazatele pro komparaci.

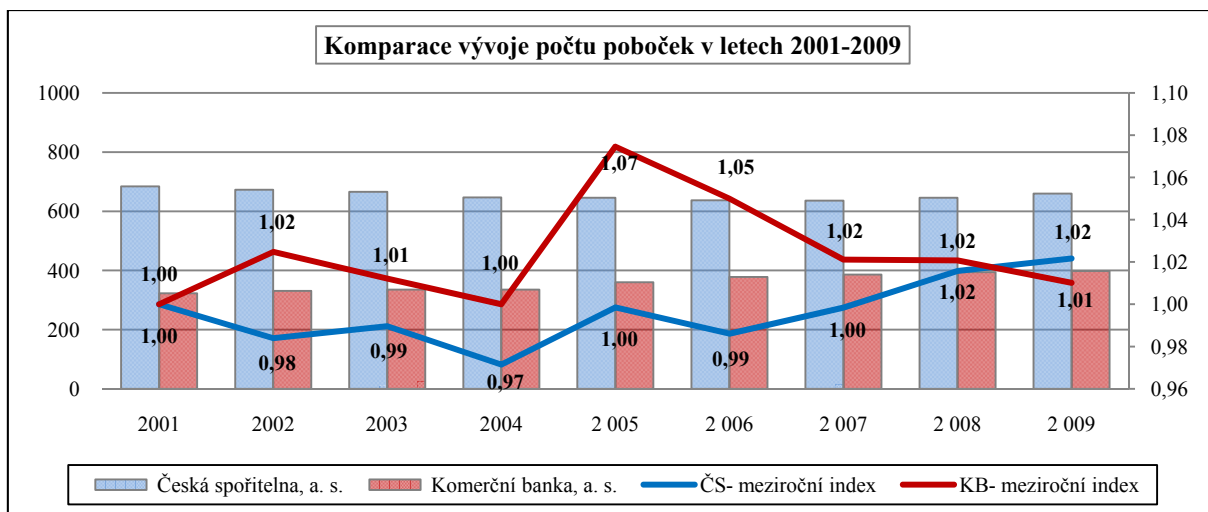
	2001	2002	2003	2004	2005	2006	2007	2008	2009
Počet zaměstnanců*	9873	8935	8683	7855	7 388	7 552	7 764	7 981	7 958
Počet poboček	323	331	335	335	360	378	386	394	398
Počet bankomatů	335	440	519	555	607	649	661	673	685

*přepočtený počet zaměstnanců banky.

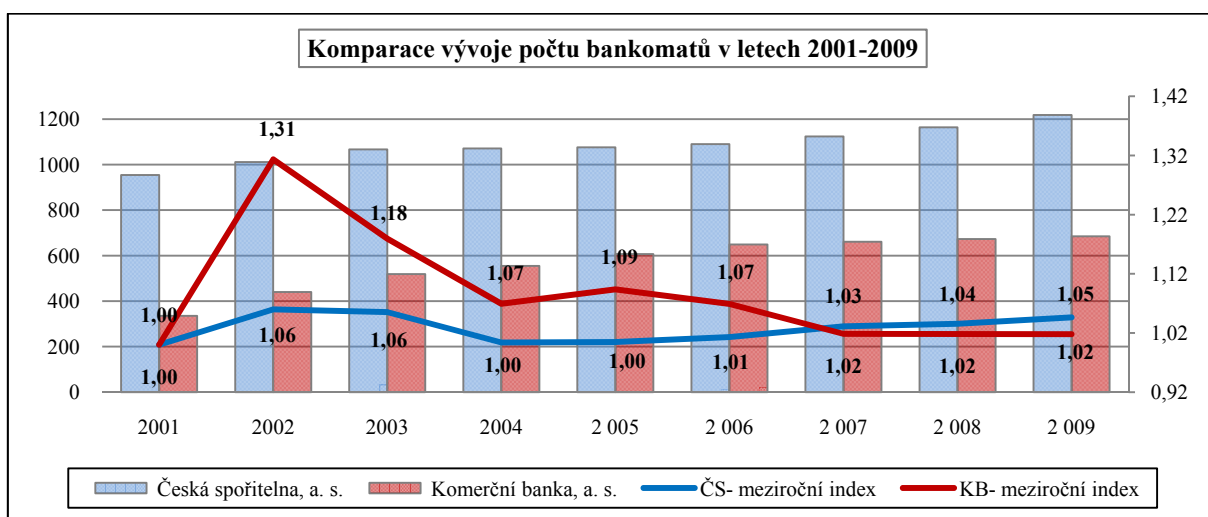
Zdroj: KB. Výroční zprávy 2001 - 2009. Zpracování vlastní.

Obrázek 18 - Grafické vyjádření komparace vývoje ukazatele počet zaměstnanců dle tabulky č. 13 a 14.

Obrázek 19 - Grafické vyjádření komparace vývoje ukazatele počet poboček dle tabulky č. 13 a 14.

Obrázek 20 - Grafické vyjádření komparace vývoje ukazatele počet bankomatů dle tabulky č. 13 a 14.

Z údajů v tabulkách č. 13 a 14 je zřejmé, že Česká spořitelna značně převyšuje Komerční banku v absolutních hodnotách vybraných ukazatelů, a to po celé sledované období. Počet poboček a bankomatů České spořitelny je téměř dvojnásobný a dlouhodobě má i více zaměstnanců. Dlouhodobý vývoj ani u jednoho z vybraných ukazatelů nevykazuje výrazné výkyvy, jak lze odvodit z obrázků 19 a 20. Při porovnání dynamiky vývoje meziročních indexů lze konstatovat, že v těchto ukazatelích vykazují obě banky podobný vývoj.

6 Závěr

Česká spořitelna v roce 2010 oslavila 185 let svého trvání. Založena byla 12. února 1825 a původně působila pod názvem **Spořitelna Česká**. Už tehdy, stejně jako dnes, bylo jejím hlavním cílem poskytovat své služby široké veřejnosti, kdy měla sloužit především chudším a středním vrstvám. V polovině devatenáctého století byla jedinou v Čechách působící bankou a na počátku dvacátého století byla druhou největší bankou v Rakousko-Uhersku, a to za první Rakouskou spořitelnou ve Vídni. V roce 1942 byla k 1. lednu přičleněna k dalším záložnám a spořitelnám a vznikla Spořitelna Pražská.

V poválečných letech se komunistická strana snažila o znárodnění bank. V roce 1952 byla ustanovena nová peněžní a úvěrová soustava, v jejímž rámci působila soustava státních spořitel. V roce 1967 došlo ke sloučení dosavadních státních spořitel a vznikla **Státní spořitelna**, která již měla právní a hospodářskou subjektivitu. V roce 1969 v důsledku federativního uspořádání Československé socialistické republiky byla Státní spořitelna rozdělena na **Českou státní spořitelnu** a Slovenskou státní spořitelnu. Současně s rozdělením byla provedena i změna organizační struktury spořitelny.

Nová éra českého bankovníctví, a potažmo i do té doby České státní spořitelny (ČSTSP), nastala až po revolučních změnách v roce 1989, kdy byly vytvořeny podmínky pro transformaci celé československé ekonomiky. Česká státní spořitelna byla 31. prosince 1991 transformována na akciovou společnost **Česká spořitelna a.s.** a 37 % jejího majetku bylo dáno k dispozici v 1. vlně kuponové privatizace. 3. června 1993 proběhla valná hromada akcionářů a ti se ujali svých akcionářských práv. Současně bylo v roce 1993 dovršeno čtyřleté období transformace a restrukturalizace ČS na univerzální banku a došlo ke změně její organizační struktury. Dalším důležitým mezníkem v historii spořitelny byl rok 2000, kdy vláda rozhodla o prodeji majoritního balíku akcií (52,07 %) rakouské Erste Bank der österreichischen Sparkassen AG (Erste Bank), více viz oddíl č. 3. 3.

Dnes, kdy se rozvinula v jednu z největších finančních skupin v ČR, je Česká spořitelna významným subjektem na bankovním trhu. Dokládá to analýza postavení ČS, které bylo provedeno v kapitole 4. Ačkoliv na bankovním trhu působí 39 institucí, tak podíl ČS v ekonomických ukazatelích bilanční suma a čistý zisk činí 20 %. Přední postavení ČS na bankovním trhu potvrzuje i fakt, že při porovnání některých ukazatelů základní činnosti,

konkrétně počtu zaměstnanců, počtu bankovních míst a počtu bankomatů, se tento podíl na trhu pohybuje kolem 30 %. Kromě vyjádření podílu na bankovním trhu bylo v této kapitole provedeno také porovnání v rámci tzv. velkých bank. Těmito bankami jsou kromě České spořitelny, a.s. také Československá obchodní banka, a.s., Komerční banka, a.s. a UniCredit Bank Czech Republic, a.s. Při tomto porovnání bylo zjištěno, že Česká spořitelna zaujímá významnou část podílu na trhu téměř ve všech ukazatelích v rámci velkých bank. V ekonomických ukazatelích bilanční suma a vlastní kapitál dosahuje spolu s ČSOB nejvyšší podíl. Pouze v ukazateli čistý zisk znatelně zaostává za ČSOB a podílem na trhu se přibližuje Komerční bance. Ani jedna banka v rámci tzv. velké čtyřky však spořitelně nemůže konkurovat při porovnání vybraných hospodářských ukazatelů. Zde spořitelna zaujímá v rámci trhu velkých bank podíl téměř 40 % co do počtu zaměstnanců a téměř 50 % trhu v počtu poboček. Tento vysoký podíl je jistě dán jednak historií, kdy v roce 1989 existovala velmi hustá síť poboček a jednatelství a jednak rozhodnutím banky, že jádrem její činnosti zůstanou služby a poradenství v oblasti drobného bankovníctví a tudíž chce působit co nejbližší svým klientům.

Českou spořitelnu lze tedy z pohledu velkých bank hodnotit jako velmi významnou bankovní instituci.

V páté kapitole byla provedena komparace vývoje vybraných ukazatelů v letech 2001 až 2009 České spořitelny a Komerční banky. Byla provedena ve třech oddělených částech. Nejdříve byl porovnán vývoj základních ekonomických ukazatelů (bilanční suma, vlastní kapitál a čistý zisk), poté vývoj poměrových ukazatelů ROAA a ROAE a nakonec vývoj vybraných ukazatelů obchodní činnosti (počet zaměstnanců, počet poboček a počet bankomatů).

Z porovnání absolutních hodnot vybraných základních ekonomických ukazatelů lze zjistit zajímavou skutečnost. Česká spořitelna má podstatně vyšší velikost bilanční sumy, především v posledních čtyřech letech. Například v roce 2009 to bylo o více než 21%. Vývoj čistého zisku je však naprosto rozdílný. Kromě roku 2008 dosahovala Česká spořitelna v posledních pěti zkoumaných letech pouze mírně lepších výsledků a v letech 2002 až 2004 dokonce Komerční banka překročila čistý zisk České spořitelny postupně o 43 %, resp. 28 % a 25 %. Porovnávaný vývoj meziročních indexů vybraných ekonomických ukazatelů České spořitelny i Komerční banky vykazuje v dlouhodobém horizontu přibližně shodný vývoj. V roce 2002 je patrný velmi dynamický meziroční nárůst vlastního kapitálu i zisku u obou bank. U všech tří

ukazatelů je patrný dopad hospodářské krize v roce 2009, kdy došlo ke stagnaci růstu bilanční sumy i vlastního kapitálu. Nejvýraznější meziroční propad v roce 2009 lze zaznamenat u čistého zisku, a to 15 % v České spořitelně, resp. 22 % v Komerční bance.

Vývoj ukazatelů ROAA i ROAE je v obou bankách ve sledované době velmi kolísavý. V letech 2002 až 2004 vykazovala Komerční banka podstatně vyšší zhodnocení aktiv (ukazatel ROAA) i vlastního kapitálu (ukazatel ROAE). V letech 2005 až 2009 pak obě banky vykazují kolísavé výsledky obou ukazatelů, ale dynamika vývoje meziročních indexů je obdobná. I zde je patrný dopad hospodářské krize na výsledky roku 2009, který v ukazateli ROAA znamenal meziroční snížení o 13% u Komerční banky a 28 % u České spořitelny. Ještě vyšší meziroční propad zaznamenal ukazatel ROAE, a to 22 % u Komerční banky a 29 % u České spořitelny.

Z komparace ukazatelů obchodní činnosti, počet zaměstnanců, počet poboček a počet bankomatů bylo zjištěno, že Česká spořitelna značně převyšuje Komerční banku v absolutních hodnotách těchto ukazatelů. Počet poboček a bankomatů České spořitelny je téměř dvojnásobný a dlouhodobě má spořitelna i více zaměstnanců. Dlouhodobý vývoj ani u jednoho z vybraných ukazatelů nevykazuje výrazné výkyvy. Při porovnání dynamiky vývoje meziročních indexů lze konstatovat, že v těchto ukazatelích vykazují obě banky podobný vývoj.

Seznam použité literatury a zdrojů

1. Seznam literatury

- BLAHA, Zdenek Sid; JINDŘICHOVSKÁ, Irena. *Jak posoudit finanční zdraví firmy*. 3. rozšířené vydání. Praha : Management Press,s.r.o., 2006. 194 s. ISBN 80-7261-145-3.
- BUDINSKÝ, Václav; GRULICH, Tomáš. *Slovník bankovníctví, pojišťovnictví a kapitálových trhů*. Tiskárna Flora, s.r.o.: Public History, 1998. 328 s. ISBN 80-902193-2-2.
- HINDLS, Richard, et al. *Statistika pro ekonomy*. 7. vyd. Praha : Professional Publishing, 2006. 415 s. ISBN 80-86946-16-9.
- HRDÝ, MILAN. *Oceňování finančních institucí : Praktické postupy a příklady*. První vydání. Praha : Grada Publishing, a.s., 2005. 216 s. ISBN 80-247-0938-4.
- KAŠPAROVSKÁ, Vlasta, et al. *Řízení obchodních bank : vybrané kapitoly*. První vydání. Praha : C.H.Beck, 2006. 339 s. ISBN 80-7179-381-7.
- KLAPAL, Jaroslav, KOUBA, Ivan. *Ve znamení jistoty : Česká spořitelna - 170 let tradice*. 1. vyd. Praha - Pacov : NUGA, 1995.
- MEJSTRŮ, Michal; PEČENÁ, Magda; TEPLÝ, Petr. *Základní principy bankovníctví*. první vydání. [s.l.] : Karolinum, 2008. 267 s. ISBN 978-80-246-1500-4.
- POLOUČEK, Stanislav, et al. *Bankovníctví*. první vydání. Praha : C.H.Beck, 2006. 716 s. ISBN 80-7179-462-7.
- REVENDA, Zbyněk , et al. *Peněžní ekonomie a bankovníctví*. vydání 4. (doplněné). [s.l.] : Management Press,s.r.o., 2005. 627 s. ISBN 80-7261-132-1.

2 Seznam internetových zdrojů

- Časopis stavebnictví. *Banka s puncem devatenáctého století*. [on-line]. [cit. 2011-03-25]. Dostupné na WWW: <http://www.casopisstavebnictvi.cz/banka-s-puncem-devatenacteho-stoleti_N2717>
- ČNB. *Metodika*. [on-line]. [cit. 2010-09-25]. Dostupné na WWW: <http://www.cnb.cz/cs/dohled_financni_trh/souhrnne_informace_fin_trhy/zakladni_ukazatele_fin_trhu/banky/bs_ukazatele_metodika.html>
- ČNB. *Monitoring centrálních bank - září 2009*. [on-line]. [cit. 2011-02-25]. Dostupné na WWW: <http://www.cnb.cz/miranda2/export/sites/www.cnb.cz/cs/menova_politika/monitoring_centralnich_bank/download/0903_mcb.pdf>
- ČNB. *Výroční zpráva 2009*. [on-line]. [cit. 2010-09-20 až 2011-03-17]. Dostupné na WWW: <http://www.cnb.cz/cs/o_cnb/hospodareni/vyrocní_zpravy/index.html>
- ČNB. *Základní seznamy subjektů podle typu subjektu k datu 31. 12. 2009*. [on-line]. [cit. 2010-09-25]. Dostupné na WWW: <https://apl.cnb.cz/apljerrsdad/JERRS.WEB15.BASIC_LISTINGS_RESPONSE>
- ČNB. *Zpráva o výkonu dohledu nad finančním trhem 2006*. [on-line]. [cit. 2010-10-25]. Dostupné na WWW: <http://www.cnb.cz/miranda2/export/sites/www.cnb.cz/cs/dohled_financni_trh/souhrnne_informace_fin_trhy/zpravy_o_vykonu_dohledu/download/dnft_2006_cz.pdf>
- ČNB. *Zpráva o výkonu dohledu nad finančním trhem 2009*. [on-line]. [cit. 2010-10-18 až 2011-03-17]. Dostupné na WWW: <http://www.cnb.cz/miranda2/export/sites/www.cnb.cz/cs/dohled_financni_trh/souhrnne_informace_fin_trhy/zpravy_o_vykonu_dohledu/download/dnft_2009_cz.pdf>

- ČS. *Banka*. [on-line]. [cit. 2011-03-23]. Dostupné na WWW: <<http://www.csas.cz>>
- ČS. *Foto - tiskové centrum*. [on-line]. [cit. 2011-03-23]. Dostupné na WWW: <<http://www.csas.cz/banka/nav/o-nas/foto---tiskove-centrum-d00014497>>
- ČS. *Výroční zprávy 2000-2009*. [on-line]. [cit. 2010-10-10 až 2011-03-28]. Dostupné na WWW: <http://www.csas.cz/banka/appmanager/portal/banka?_nfpb=true&_pageLabel=downloads_subportal03&dtree=cs&slnod=17&docid=internet/cs/dow_vyrocní_zpravy_ie.xml#17>
- ČSOB. *O společnosti ČSOB*. [on-line]. [cit. 2011-03-20]. Dostupné na WWW: <<http://www.csob.cz/cz/Csob/O-CSOB/Profil-CSOB/Stranky/default.aspx>>
- ČSOB. *Výroční zpráva 2009*. [on-line]. [cit. 2011-03-20]. Dostupné na WWW: <<http://www.csob.cz/cz/CSOB/Vztahy-k-investorum/Stranky/Vyrocní-a-pololetní-zpravy.aspx>>
- iDNES.cz. *Co obnáší GSM Banking*. [on-line]. [cit. 2011-03-25]. Dostupné na WWW: <http://finance.idnes.cz/viteze.asp?c=A050427_160823_viteze_zal>
- KB. *Výroční zprávy 2001 - 2009*. [on-line]. [cit. 2009-21-03 až 2011-03-23]. Dostupné na WWW: <<http://www.kb.cz/cs/o-bance/tiskove-centrum/informacni-povinnost/vysledky-hospodareni.shtml>>
- KB. *Základní informace*. [on-line]. [cit. 2011-03-21]. Dostupné na WWW: <<http://www.kb.cz/cs/o-bance/o-nas/zakladni-informace.shtml>>
- Ministerstvo financí: *Zpráva o vývoji finančního trhu v roce 2009*. [on-line]. [cit. 2010-09-20]. Dostupné na WWW: <http://www.mfcr.cz/cps/rde/xchg/mfcr/xsl/financni_trh_55972.html?vd=1>
- Poradna při finanční tísni. *O nás*. [on-line]. [cit. 2011-04-09]. Dostupné na WWW: <<http://www.financnitisen.cz/#>>

- Poslanecká sněmovna. [on-line]. [cit. 2011-03-26]. Dostupné na WWW: <http://www.psp.cz/docs/texts/constitution_1968.html>
- UniCredit Bank. *O bance*. [on-line]. [cit. 2011-03-23]. Dostupné na WWW: <<http://www.unicreditbank.cz/cz/o-bance.html>>
- UniCredit Bank. *Výroční zpráva 2009*. [on-line]. [cit. 2011-03-23]. Dostupné na WWW: <<http://www.unicreditbank.cz/cz/o-bance/vyrocní-zpravy.html>>

3 Seznam zákonů

- zákon č. 21/1992 Sb. *o bankách*. [on-line]. [cit. 2010-09-25]. Dostupné na WWW: <http://www.cnb.cz/cs/legislativa/zakony/download/zakon_o_bankach.pdf>
- zákon č. 72/1967 Sb *o Státní spořitelně*. [on-line]. [cit. 2011-03-26]. Dostupné na WWW: <<http://aplikace.mvcr.cz/archiv2008/sbirka/1967/sb28-67.pdf>>

4 Seznam ostatních zdrojů

- České spořitelna, a.s. Výroční zprávy 1992 až 1999 - v tištěné podobě.
- Česká státní spořitelna. Výroční zprávy 1990 a 1992 - v tištěné podobě.
- ČSOB interní zdroj.

Seznam obrázků a tabulek

Seznam obrázků:

Obrázek 1 - Přímé a nepřímé financování.	11
Obrázek 2 - Objem aktiv dohlížených subjektů finančního trhu.	12
Obrázek 3 - Podíl aktiv jednotlivých skupin bank na celkové bilanční sumě.	13
Obrázek 4 - Schéma akcionářů.	25
Obrázek 5 - Grafické vyjádření vývoje struktury akcionářů v letech 1999-2009, podíl na základním kapitálu, dle tabulky č. 3.	26
Obrázek 6 - Grafické vyjádření vývoje struktury akcionářů v letech 1999-2009, podíl na hlasovacích právech, dle tabulky č. 4.	27
Obrázek 7 - Grafické znázornění struktury aktiv a pasiv k 31. 12. 2009 dle tabulky č. 5.	29
Obrázek 8 - Organizační struktura České spořitelny k 31. 12. 2009. I. část.	32
Obrázek 9 - Organizační struktura České spořitelny k 31. 12. 2009. II. část.	33
Obrázek 10 - Grafické vyjádření podílu České spořitelny, a.s. na bankovním trhu dle tab. č. 6.	35
Obrázek 11 - Grafické vyjádření podílu jednotlivých skupin bank na celkové bilanční sumě bankovního sektoru.	36
Obrázek 12 - Grafické vyjádření podílu České spořitelny v rámci velkých bank dle tab. č. 7.39	
Obrázek 13 - Grafické vyjádření komparace vývoje bilanční sumy dle tabulky č. 9 a 10.	41
Obrázek 14 - Grafické vyjádření komparace vývoje vlastního kapitálu dle tabulky č. 8 a 9.	42
Obrázek 15 - Grafické vyjádření komparace vývoje čistého zisku dle tabulky č. 8 a 9.	42
Obrázek 16 - Grafické vyjádření komparace vývoje ukazatele ROAA dle tabulky č. 11 a 12.	45
Obrázek 17 - Grafické vyjádření komparace vývoje ukazatele ROAE dle tabulky č. 11 a 12.	46
Obrázek 18 - Grafické vyjádření komparace vývoje ukazatele počet zaměstnanců dle tabulky č. 13 a 14.	48
Obrázek 19 - Grafické vyjádření komparace vývoje ukazatele počet poboček dle tabulky č. 13 a 14.	49
Obrázek 20 - Grafické vyjádření komparace vývoje ukazatele počet bankomatů dle tabulky č. 13 a 14.	49

Seznam tabulek:

Tabulka 1 - Seznam bank k 31. 12. 2009.....	14
Tabulka 2 - Rozdělení bank do skupin dle metodiky ČNB	17
Tabulka 3 - Struktura akcionářů České spořitelny, a.s. - podíl na základním kapitálu.	26
Tabulka 4 - Struktura akcionářů České spořitelny, a.s. - podíl na hlasovacích právech.	27
Tabulka 5 - Struktura aktiv a pasiv k 31. 12. 2009.....	29
Tabulka 6 - Porovnání vybraných ukazatelů bankovního trhu a ČS, stav k 31. 12. 2009, nekonsolidované.	34
Tabulka 7 - Velké banky - porovnání vybraných ukazatelů, stav k 31. 12. 2009, nekonsolidované.	38
Tabulka 8 - Česká spořitelna, a.s. - základní ukazatele pro komparaci, nekonsolidované.....	41
Tabulka 9 - Komerční banka, a.s. - základní ukazatele pro komparaci, nekonsolidované.....	41
Tabulka 10 - Vyhodnocení návratnosti aktiv.....	43
Tabulka 11 - Česká spořitelna, a.s. - základní ukazatele pro komparaci, nekonsolidované.....	45
Tabulka 12 - Komerční banka, a.s. - základní ukazatele pro komparaci, nekonsolidované.....	45
Tabulka 13 - Česká spořitelna, a.s. - základní ukazatele pro komparaci.....	48
Tabulka 14 - Komerční banka, a.s. - základní ukazatele pro komparaci.....	48

Přílohy

Seznam příloh:

Příloha A - Logo České spořitelny.

Příloha B - Centrála České spořitelny, Olbrachtova 1929/62, Praha 4.

Příloha C - Zrekonstruovaná historická budova pobočky v Rytířské ulici, Praha 1.

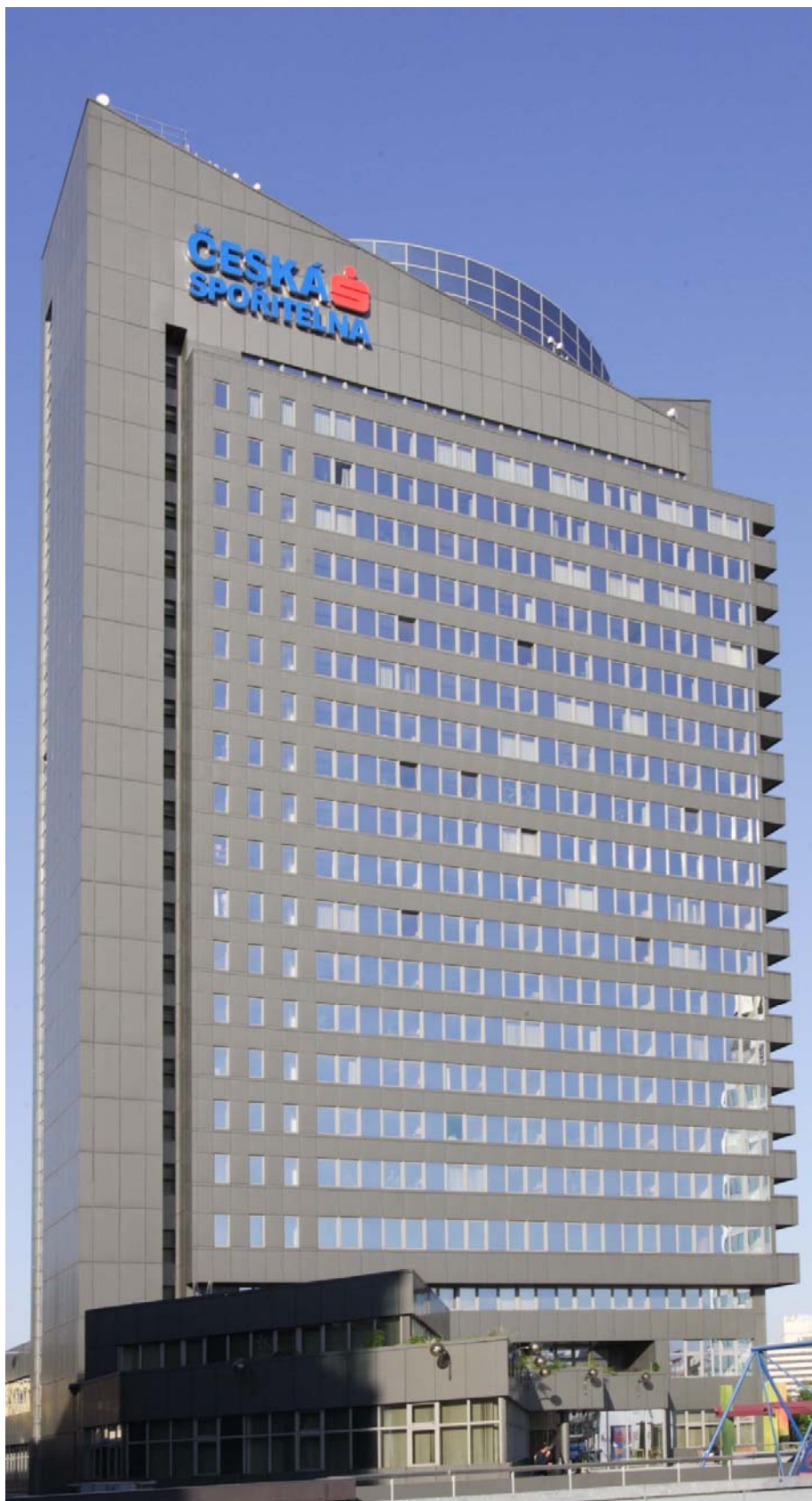
Příloha D - Bankomaty ČS.

Příloha A - Logo České spořitelny.

Zdroj: ČS. Banka. [on-line]. [cit. 2011-03-23]. Dostupné na WWW: <<http://www.csas.cz>>

Příloha B - Centrála České spořitelny, Olbrachtova 1929/62, Praha 4.

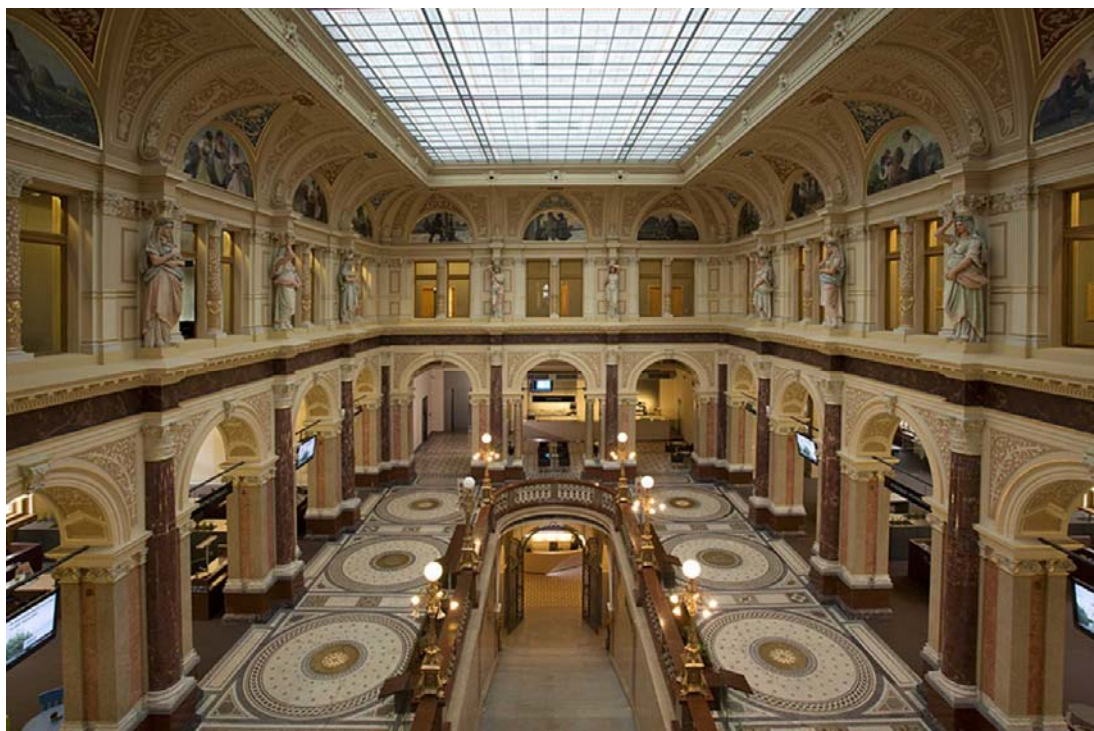

Zdroj: ČS. *Foto - tiskové centrum*. [on-line]. [cit. 2011-03-23]. Dostupné na WWW: <<http://www.csas.cz/banka/nav/o-nas/foto---tiskove-centrum-d00014497>>

Příloha C - Zrekonstruovaná historická budova pobočky v Rytířské ulici, Praha1. Slavnostně otevřena 11. 12. 2008.

Zdroj: Časopis stavebnictví. *Banka s puncem devatenáctého století*. [on-line]. [cit. 2011-03-23]. Dostupné na WWW: <http://www.casopisstavebnictvi.cz/banka-s-puncem-devatenacteho-stoleti_N2717>

Zdroj: ČS. *Foto - tiskové centrum* [on-line]. [cit. 2011-03-23]. Dostupné na WWW: <<http://www.csas.cz/banka/nav/o-nas/foto---tiskove-centrum-d00014497>>

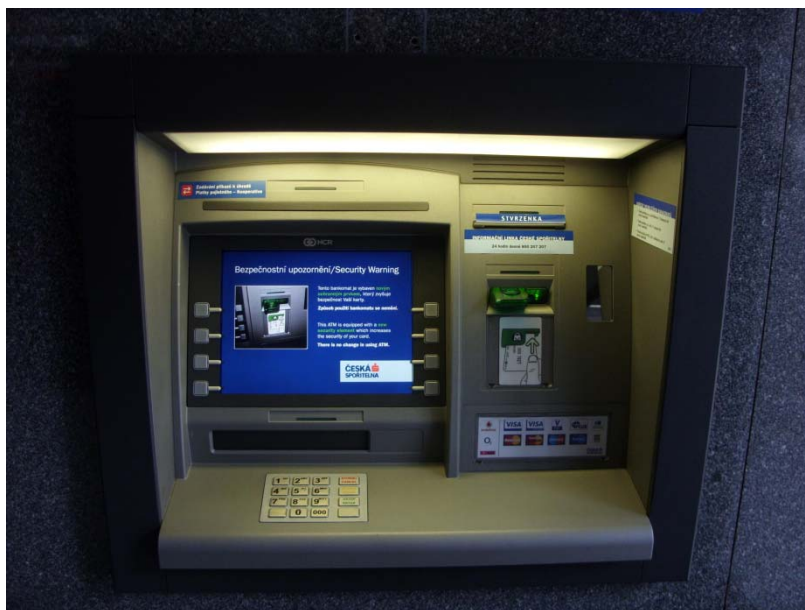
Příloha D - Bankomaty ČS.

1. Volně stojící bankomat

Zdroj: ČS. *Foto - tiskové centrum*. [on-line]. [cit. 2011-03-23]. Dostupné na WWW: <<http://www.csas.cz/banka/nav/o-nas/foto---tiskove-centrum-d00014497>>

2. Zabudovaný bankomat

Zdroj: ČS. *Foto - tiskové centrum*. [on-line]. [cit. 2011-03-23]. Dostupné na WWW: <<http://www.csas.cz/banka/nav/o-nas/foto---tiskove-centrum-d00014497>>